

འབྲུག་གི་སྲི་ཤིང་བྱུང་བརྟག་བཅའ་ཡིག་དང་སྒྲིགས་གཞི་
༢༠༡༨ ཅན་མ།

**Plant Quarantine Rules and Regulations
of Bhutan, 2018**

མོན་མང་དང་རྩྭ་ལས་རྩེ་རྒྱུ་ལག་ལེན་ལྷན་ཁག་
Royal Government of Bhutan
Ministry of Agriculture and Forests
Thimphu : Bhutan

སློབ་པོ།

BAFRA/MoAF/5-1/19776

དེམིན་ཚེས་ 27/4/2074

གཞུང་གི་གསལ་འཕྲིན་གསལ།

གནད་དོན་: འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིག་དང་སློག་ས་གཞི་ 2074 ཚན་མ།

འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིམས་ 79923 ཚན་མའི་དོན་ཚན་ 6 པའི་ནང་མོན་མང་དང་རྩྭ་ལས་རྩེ་རྒྱུ་ལག་ལེན་ལྷན་ཁག་གི་དབང་ཚད་གནད་སྟེ་
ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིམས་ 79923 ཚན་མའི་དགོངས་དོན་ཚུ་ཡག་ལེན་འཐབ་ནི་ལུ་ལྷན་ཐབས་འབད་
ནི་གི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིག་དང་སློག་ས་གཞི་ 2074 ཚན་མའི་དོན་ཚུ་ལག་ལེན་འབད་མ་ཡིན། བཟའ་ཡིག་དང་སློག་ས་གཞི་
འདི་ སློབ་པོ་ 2074 གི་དེམིན་ཚུ་ 4 པའི་དེམིན་ཚེས་7 ལས་འགོ་བབུང་བསྟར་སྦྱོང་འབད་དགོ་པའི་དང་ འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་
ཡིག་དང་སློག་ས་གཞི་ 2003 ཚན་མང་དང་ དུ་ཚུ་ལྷོད་ཡོད་པའི་བཀའ་རྒྱ་དང་ འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིམས་ 79923 ཚན་མའི་
འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིག་དང་སློག་ས་གཞི་ 2074 ཚན་མང་དང་ འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིམས་ 79923 ཚན་མའི་
ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྟེ་ཚུ་ལུ་ བཟའ་ཡིག་དང་སློག་ས་གཞི་འདི་ཡག་ལེན་འཐབ་ནི་འགན་ཁུར་ཡོད།

ལེགས་རྗེ

སློབ་པོ།

མོན་མང་དང་རྩྭ་ལས་རྩེ་རྒྱུ་ལག་ལེན་ལྷན་ཁག་

འདུལ་:

- 1- མི་ཇེ་འཕྲི་འཇིན་ སློབ་པོ་ལྷན་ཚོགས་ ཐེམ་ཕུག་།
- 2- མི་ཇེ་ཡིམས་སློབ་པོ་ འབྲུག་གི་མངོན་མཐོ་ཡིམས་ཀྱི་འདུན་ས་ ཐེམ་ཕུག་།
- 3- མི་ཇེ་སློབ་པོ་ བཟའ་ཡིག་དང་སྲོལ་འཇིན་ལྷན་ཁག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 4- མི་ཇེ་སློབ་པོ་ དདུལ་ལྷེས་ལྷན་ཁག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 5- མི་ཇེ་སློབ་པོ་ གསོ་བའི་ལྷན་ཁག་ ཐེམ་ཕུག་།

འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་རྩེར་བརྟེན་བཟའ་ཡིག་དང་སློག་ས་གཞི་ 2074 ཚན་མ།

འོན་མ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག།
Royal Government of Bhutan
Ministry of Agriculture and Forests
Thimphu : Bhutan

MINISTER

BAFRA/MoAF/ 5-1/2176

May 21, 2018

GOVERNMENT NOTIFICATION

Sub: *Plant Quarantine Rules and Regulations, 2018*

In exercise of the authority granted by Section 6 of the Plant Quarantine Act of Bhutan 1993, the Ministry of Agriculture and Forests is pleased to issue the Plant Quarantine Rules and Regulations of Bhutan, 2018 to facilitate the implementation of the provisions of the Plant Quarantine Act of Bhutan, 1993. The Rules and Regulations will come into enforcement with effect from 1st May 2018 and shall supersede the Plant Quarantine Rules of Bhutan 2003 and all previous orders and any amendments issued till now.

The concerned agencies as mentioned in the Plant Quarantine Rules and Regulations of Bhutan, 2018 shall be responsible for the implementation of this Rules and Regulations

Yeshey Dorji
MINISTER

Cc:

1. The Hon'ble Chairman, Council of Ministers, Thimphu
2. The Hon'ble Chief Justice, Supreme Court of Bhutan, Thimphu
3. The Hon'ble Minister, Ministry of Home and Cultural Affairs, Thimphu
4. The Hon'ble Minister, Ministry of Finance, Thimphu
5. The Hon'ble Minister, Ministry of Health, Thimphu
6. The Hon'ble Minister, Ministry of Works and Human Settlement, Thimphu
7. The Hon'ble Minister, Ministry of Information and Communication, Thimphu
8. The Hon'ble Minister, Ministry of Labour and Human Resources, Thimphu
9. The Hon'ble Minister, Ministry of Economic Affairs, Thimphu
10. The Hon'ble Minister, Ministry of Education, Thimphu
11. The Hon'ble Minister, Ministry of Foreign Affairs, Thimphu
12. The Hon'ble Chairman, National Council of Bhutan, Thimphu
13. The Hon'ble Cabinet Secretary, Cabinet Secretariat, Thimphu
14. The Hon'ble Secretary, Ministry of Agriculture and Forests, Thimphu
15. The Hon'ble Secretary, Ministry of Health, Thimphu
16. The Hon'ble Secretary, National Environment Commission, Thimphu
17. The Attorney General, Office of Attorney General, Thimphu
18. The Auditor General, Royal Audit Authority, Thimphu

- 6- མི་ཇེ་སློན་པོ་ ལབས་ཏྲིག་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 7- མི་ཇེ་སློན་པོ་ བད་དོན་དང་བརྒྱུད་འབྲེལ་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 8- མི་ཇེ་སློན་པོ་ ལས་གཤེག་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 9- མི་ཇེ་སློན་པོ་ བསྟན་རྒྱས་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 10- མི་ཇེ་སློན་པོ་ ཤེས་རིག་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 11- མི་ཇེ་སློན་པོ་ ཕྱི་འབྲེལ་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 12- མི་ཇེ་འཕྲི་འཛིན་ རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་སྡེ་ ཐེམ་ཕུག་།
- 13- རྒྱུད་ཚེན་ ལྷན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ ཐེམ་ཕུག་།
- 14- རྒྱུད་ཚེན་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 15- རྒྱུད་ཚེན་ གསོ་བའི་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 16- རྒྱུད་ཚེན་ རྒྱལ་ཡོངས་མཐའ་འཁོར་གནས་སྤངས་ལྷན་ཚོགས་ ཐེམ་ཕུག་།
- 17- རྩོད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲུབ་ རྩོད་དཔོན་ཡོངས་ཁྲུབ་ཡིག་ཚང་ ཐེམ་ཕུག་།
- 18- ཕྱི་ཞིབ་ཡོངས་ཁྲུབ་ རྒྱལ་གཞུང་ཕྱི་སྐབས་འབྲེལ་བའི་ལྷན་ ཐེམ་ཕུག་།
- 19- འཕྲི་འཛིན་ རྒྱལ་གཞུང་གི་གཤེག་ལྷན་ཚོགས་ ཐེམ་ཕུག་།
- 20- འཕྲི་འཛིན་ ངན་རྟེན་བཀག་ཕྱོགས་ལྷན་ཚོགས་ ཐེམ་ཕུག་།
- 21- རྒྱུད་ཚེན་ཡོངས་ཁྲུབ་ འབྲུག་ཚོང་དང་བཟོ་གྲུ་འཛིན་ཚོགས་སྡེ་ ཐེམ་ཕུག་།
- 22- ལྷན་སློན་ རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་དམག་སྡེ་ ལྷན་བསྟན་ཕུག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 23- དམག་སྡེ་འགོ་འཛིན་ ལྷན་ལྷན་དམག་སྡེ་ བདེ་ཚེན་ཚོས་གྲིང་ ཐེམ་ཕུག་།
- 24- རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་དམག་སྡེ་གཙོ་འཛིན་ རྒྱལ་གཞུང་འབྲུག་གི་དམག་སྡེ་ ཐེམ་ཕུག་།
- 25- ཡོངས་ཁྲུབ་མདོ་ཚེན་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟུ་ཆས་ལྷན་པོ་དྲུང་དང་འཛིན་ ཐེམ་ཕུག་།
- 26- ཡོངས་ཁྲུབ་མདོ་ཚེན་ ལྷོ་ཕྱོད་ལས་ཁུངས་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 27- ཡོངས་ཁྲུབ་མདོ་ཚེན་ སོ་ནམ་ཚོང་འབྲེལ་ རྒྱང་མཉམ་ལས་ཚོགས་སྡེ་ལས་ཁུངས་ ཐེམ་ཕུག་།
- 28- མདོ་ཚེན་ རགས་ཚལ་དང་གྲིང་ཀ་ལབས་ཏྲིག་ལས་ཁུངས་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 29- མདོ་ཚེན་ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 30- མདོ་ཚེན་ མི་མང་གསོ་བའི་ལས་ཁུངས་ གསོ་བའི་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 31- མདོ་ཚེན་ བསྟན་རྒྱས་ལས་ཁུངས་ བསྟན་རྒྱས་ལྷན་ལག་ ཐེམ་ཕུག་།
- 32- དགོས་ཚུང་བདག་གར་ལཱ།
- 33- དགོས་ཚུང་དཔོན་གར་ལཱ།

19. The Chairman, Royal Civil Service Commission, Thimphu
20. The Chairperson, Anti-Corruption
21. The Secretary General, Bhutan Chamber of Commerce and Industry, Thimphu
22. The Chief Operations Officer, Royal Bhutan Army, Lungtenphug
23. The Commandant, Royal Body Guard, Dechencholing
24. The Chief of Police, Royal Bhutan Police
25. The Director General Bhutan Agriculture and Food Regulatory Authority, MoAF, Thimphu
26. The Director General, Department of Livestock, MoAF, Thimphu
27. The Director General, Department of Agriculture Marketing and Cooperatives, Thimphu
28. The Director, Department of Forest and Park Services, MoAF, Thimphu
29. The Director, Department of Agriculture, MoAF, Thimphu
30. The Director, Department of Public Health, MoH, Thimphu
31. The Director, Department of Trade, MoEA, Thimphu
32. All Dasho Dzungdags
33. All Dasho Thrompons

དཀར་ཆག།

ལེའུ་༡༥།.....༡

སྐྱོན་བརྗོད།.....༡

མཚན་གནས་དང་འགོ་འཇུགས།.....༡

ཆ་མེད།.....༡

ལག་ལེན་འཐབ་མི་ལས་སྡེ།.....༡

གྲ་འཇུག་ལུང་དེབ།.....༢

ལེའུ་༢༥།.....༢

ལུང་བརྟག་ས་གནས་དང་འཇུག་ལུགས་ས་གནས།.....༢

ལུང་བརྟག་ས་གནས་དང་འཇུག་ལུགས་ས་གནས།.....༢

ལེའུ་༣༥།.....༤

ནང་འདེམ།.....༤

སྤྱིར་བཏང་གི་བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས།.....༤

ཅ་སྟན་འཇུགས་སྐྱོང་ལས་བརྟེན་པའི་སྤྱོད་ཤིང་ནང་འདེམ།.....༧

ཤིང་འབྲས་དང་ཚོད་བསྐྱེ་གསར་པ་ནང་འདེམ།.....༩

སའི་ནང་འདེམ།.....༩

སྤྱི་ལུགས་ཚད་འཛིན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ནང་འདེམ།.....༡༠

ཤིང་གི་ནང་འདེམ།.....༡༡

ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་རྒྱུའི་ནང་འདེམ།.....༡༢

ལེའུ་༤༥།.....༡༣

ཕྱིར་ཚོད།.....༡༣

སྤྱིར་བཏང་གི་བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས།.....༡༣

Table of Contents

ACRONYMS	i
CHAPTER I	1
PRELIMINARY	1
Title and Commencement	1
Repeal.....	1
Implementing Agency	1
Schedule of Fee	2
CHAPTER II	2
QUARANTINE STATION AND POINT OF ENTRY	2
Quarantine station and point of entry	2
CHAPTER III	4
IMPORT	4
General procedure	4
Import of tissue cultured plant	7
Import of fresh fruits and vegetables.....	8
Import of soil.....	9
Import of biological control agent.....	10
Import of wood.....	11
Import of wood packaging materials.....	12
CHAPTER IV	13
EXPORT	13
General Procedure	13

ལེའུ་ཡེ།.....	༡༥
ནང་འཁོད་རྒྱུར་བརྟགས།.....	༡༥
ལེའུ་ཡེ།.....	༡༦
ཉེས་ཆད་དང་ཉེས་བྱ།.....	༡༦
ཞི་བའི་གཞོན་འགལ།.....	༡༦
ཉེས་ཅན་གཞོན་འགལ།.....	༡༧
ལེའུ་ཡེ།.....	༡༧
སྣ་ཚོགས་དགོངས་དོན།.....	༡༧
འཕྲི་སྡོམ།.....	༡༧
ངེས་ཚིག།.....	༡༧

CHAPTER V	15
INTERNAL QUARANTINE	15
CHAPTER VI.....	16
FINES AND PENALTIES	16
Civil offence	16
Criminal offence.....	17
CHAPTER VII.....	19
MISCELLANEOUS PROVISION.....	19
Amendment	19
Definitions	19

SCHEDULES

SCHEDULE I: Application for Issue of Import Permit.....	25
SCHEDULE II: Import Permit for Plants and Plant Products.....	26
SCHEDULE III: Approved packing materials for the import live plants.....	27
SCHEDULE IV: Restrictions on Vegetative Planting Material and Seeds and Conditions for Import.....	28
SCHEDULE V: Restrictions on Seeds for Planting.....	39
SCHEDULE VI: Restrictions on Import of Forestry Tree Species and its Products.....	41
SCHEDULE VII: List of Endemic Pests and Parasites of Quarantine Importance withinBhutan.....	43
SCHEDULE VIII: Fruit flies of Quarantine Importance, Hosts and Distribution, Conditions for Import.	44
SCHEDULE IX ‘A’: Protected and other Species for Import and Export Protected Species for Import and Export.	45
SCHEDULE IX ‘B’ :Other species for import and export	46
SCHEDULE X: Phytosanitary Certificate	47
SCHEDULE XI: Application for Issue of Phytosanitary Certificate...48	
SCHEDULE XII: Inspection Form for Phytosanitary Certificate	50
SCHEDULE XIII: Restriction on import of plant products from other countries.....	50

ཟུར་དེབ་༡༤པ་མེད་ལྷན་ཟུར་དེབ།.....	༥༠
ཟུར་དེབ་༡༥པ་མེད་ལྷན་ཟུར་དེབ་ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྣོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚ་ཚུའི་ཡང་ཆག།	༥༡
ཟུར་དེབ་༡༦པ་མེད་ལྷན་ཟུར་དེབ་ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྣོད་ཀྱི་རྒྱ་ཚ་ཚུ་འཕོ་བཏང་ནི་གི་ཐབས་ལམ།.....	༥༢
ཟུར་དེབ་༡༧པ་མེད་ལྷན་ཟུར་དེབ་ས་འཕོ་བཏང་ནི་གི་ཐབས་ལམ།.....	༥༣

SCHEDULE XIV: Schedule of Fees	50
SCHEDULE XV : Exemption for Wood Packaging Materials	51
SCHEDULE XVI : Disposal Methods of Wood Packaging Materials	52
SCHEDULE XVII : Disposal Methods of Soil	53

ACRONYMS

BAFRA	Bhutan Agriculture and Food Regulatory Authority
DoFPS	Department of Forest and Park Services
ISPMs	International Standards for Phytosanitary Measures
MoAF	Ministry of Agriculture and Forests
NPPO	National Plant Protection Organization
PSC	Phytosanitary Certificate
VRC	Variety Release Committee
SOP	Standard Operating Procedure
PRA	Pest Risk Analysis

འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་བྱུང་བརྟུག་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིགས་གཞི་ ༢༠༡༥ ཅན་མ།

འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་བྱུང་བརྟུག་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༩༩༩ ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༤༦ པའི་ནང་སོ་ནམ་དང་ནགས་
ཚལ་ལྷན་ཁག་ལུ་དབང་ཚད་གནང་སྟེ་ཡོད་མི་དང་འབྲེལ་ཏེ་སློན་པོ་གིས་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིགས་
གཞི་འདི་ཚའཛོག་འབད་མ་ཨིན།

**ལེའུ་པ།
སློན་བརྗོད།**

མཚན་གནས་དང་འགོ་འཇུགས།

- ༡ བཅའ་ཡིག་འདི་ འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་བྱུང་བརྟུག་བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིགས་གཞི་ ༢༠༡༥ ཅན་
མ་ཟེར་བརྗོད་དགོ།
- ༢ སློན་པོ་གིས་བསྟར་སྟོན་གྱི་ཁྱབ་བསྐྱབས་གནང་མི་ནང་ གསལ་བཀོད་འབད་ཡོད་པའི་ཟླ་
ཚེས་ལས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ བསྟར་སྟོན་འབད་དགོ།

ཆམེད།

- ༣ བཅའ་ཡིག་དང་སྐྱིགས་གཞི་འདི་གིས་ འབྲུག་གི་སྲོ་ཤིང་བྱུང་བརྟུག་བཅའ་ཡིག་ ༢༠༠༩
ཅན་མ་དེ་དང་དེའི་འགོ་ཕྱིར་སྟོན་འབད་ཡོད་པའི་ཁྱབ་བསྐྱབས་ཚུ་ ཆམེད་བཏང་མ་ཨིན།

ལག་ལེན་འབབ་མི་ལས་སྟེ།

- ༤ བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་དོན་ཚན་ ༤(ཁ)་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དགོངས་དོན་ཚུ་
ལག་ལེན་འབབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲུག་སོ་ནམ་
དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛོན་དེ་ ལག་ལེན་འབབ་མི་ལས་སྟེ་སྟེ་རོས་འཛོན་འབད་མ་
ཨིན།

Plant Quarantine Rules and Regulations of Bhutan 2018

In exercise of the powers conferred to the Ministry of Agriculture and Forests (MoAF) under Section 6 of the Plant Quarantine Act of Bhutan, 1993, the Minister hereby adopts this Rules and Regulations.

CHAPTER I PRELIMINARY

Title and Commencement

1. This Rules and Regulations shall be called the Plant Quarantine Rules and Regulations of Bhutan 2018.
2. It shall come into force from the date specified in the notification issued by the Minister.

Repeal

3. This Rules and Regulations repeals the Plant Quarantine Rules of Bhutan, 2003 and all prior notifications issued there under.

Implementing Agency

4. In accordance with Section 6(b) of the Act, the MoAF hereby designates Bhutan Agriculture and Food Regulatory Authority (BAFRA) as an implementing agency for the purpose of implementing the provisions of this Rules.

སྐྱེ་འཕྲུལ་བྱུང་དེའལ།

༥ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༥(༡)(༡)་པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཞིབ་དཔྱད་ཞབས་ཏོག་ དེལས་
སྐྱོང་བཞག་གི་དོན་ལུ་ སྐྱེ་འཕྲུལ་ཚུ་ བཅའ་ཡིག་འདིའི་བྱུང་དེའལ་༡༥པའི་ནང་ཆེད་དུ་
བཀོད་ཡོད།

ལེའུ་༩པ།

བྱུང་བརྟག་ས་གནས་དང་འཇུལ་ཞུགས་ས་གནས།

བྱུང་བརྟག་ས་གནས་དང་འཇུལ་ཞུགས་ས་གནས།

༦ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༥(༡)(༢)དང་(ཐ)་པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་
ལྷན་ཁག་གིས་ གཤམ་གསལ་ཚུ་ངོས་འཛིན་འབདཱ་ཨིནེ།

(༡) བྱུང་བརྟག་ས་གནས་ བྱུང་བརྟག་ས་ཁོངས་ དང་ འཇུལ་ཞུགས་འབད་ཚར་
བའི་ཤུལ་གྱི་བྱུང་བརྟག་ས་གནས་ཚུ་ཡངེ།

- (ཀ) སུན་ཚོགས་གླིང།
- (ཁ) སྤ་རོ།
- (ག) དགོ་ལེགས་སུག།
- (ང) བསམ་གྲུབ་སྐྱོངས་མཁར།
- (ཅ) བསམ་ཕུ།
- (ཆ) ངང་ལམ།

(༢) ས་བརྟུན་དེ་འཇུལ་ཞུགས་འབད་སེ།

- (ཀ) སུན་ཚོགས་གླིང།
- (ཁ) དགོ་ལེགས་སུག།
- (ག) བསམ་གྲུབ་སྐྱོངས་མཁར།
- (ང) བསམ་ཕུ་ དེལས་
- (ཅ) ངང་ལམ།

Schedule of Fee

5. In accordance with Section 5(1)(i) of the Act, the fees for inspection, services and treatment are prescribed under Schedule XIV of this Rules.

CHAPTER II QUARANTINE STATION AND POINT OF ENTRY

Quarantine station and point of entry

6. In accordance with Section 5(1)(h) and (j) of the Act, the MoAF, hereby designates the following:
  - (1) Quarantine stations, quarantine premises and post-entry quarantine stations:
    - (a) Phuentsholing;
    - (b) Paro;
    - (c) Gelephu;
    - (d) Samdrup Jongkhar;
    - (e) Samtse; and
    - (f) Nganglam
  - (2) Points of entry by land:
    - (a) Phuentsholing;
    - (b) Gelephu;
    - (c) Samdrup Jongkhar;
    - (d) Samtse; and
    - (e) Nganglam

(༩) གནས་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་ལྷགས་འབད་ས།

(༡༡) སྤོ་རྩུལ་སྤྱི་གནས་སྤྱི་ཐང་།

ཡ སོ་ནམ་དང་ནགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གིས་ དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མི་མང་ཁྲབ་བསྐྱུགས་
འབད་ཐོག་ ཟུར་བཞག་ ས་གནས་ དང་ འཇུག་ལྷགས་ཀྱི་ས་གནས་ཁ་སྐོང་ཚུ་དོས་
འཛིན་འབད་ཆོག།

༤ འབྲུག་ལུ་ སྤོ་ཤོང་ སྤོ་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་ ཤོག་ལྷབ་ ཅད་དོས་ དེ་ལས་ ས་གང་རུང་རུང་
རྟགས་ལམ་འབད་དགོས་ཚེ་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚུ་ལུ་ པ་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་
གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱུགས་འབད་ཡོད་པའི་ འཇུག་ལྷགས་ཀྱི་ས་གནས་ཚུ་ནང་ལས་
རྒྱུང་མ་གཅིག་ནང་འབྲེན་འབད་དགོ།

༧ སྤོ་ཤིང་ སྤོ་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་ ཤོག་ལྷབ་ ཅད་དོས་ དེ་ལས་ ས་ཅིག་རུང་བརྟག་གཞོན་
འབྲུག་ ཡང་ན་ནད་ཀྱི་གང་ཡོད་པ་ ཡང་ན་ ནད་རྩུན་རྩུན་ཡོད་ཚེ་ ཟུར་བརྟག་གི་དོན་
ལུ་འཇུག་ལྷགས་ཀྱི་ས་གནས་ལུ་བཀག་བཞག་དགོས་ ཡང་ནང་ བཅུན་ལེན་འབད་དེ་
གཏོར་བཤིག་གཏང་དགོ།

༡༠ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚུ་ལུ་ པ་དང་འབྲེལ་ བཀག་བཞག་ཡོད་པའི་ སྤོ་ཤིང་ སྤོ་ཤིང་
ཐོན་སྐྱེད་ ཤོག་ལྷབ་ ཅད་དོས་དེ་ལས་ ས་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་པ་གི་ཡིག་ཐོག་དབང་ཆ་མེད་
པར་ སྤོ་བཤུད་འབད་མི་ མི་དོམ་གང་རུང་ལུ་ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚུ་ལུ་པ་དང་
འབྲེལ་ཉེས་ཆད་ཐོག།

༡༡ ཞིབ་དཔྱད་པ་འདི་གིས་ སྤོ་ཤིང་ སྤོ་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་ ཤོག་ལྷབ་ ཅད་དོས་ དེ་ལས་ ས་
ཚུ་སྐོང་བཞག་འབད་ཚར་བའི་ཤུལ་ ཟུར་བརྟག་ནང་ལས་ཐར་གྲོལ་གཏང་སྟེ་ ནང་འབྲེན་
པ་གིས་སྤོ་བཤུད་འབད་དགོ།

(3) Points of entry by air:

(a) Paro International Airport

7. The MoAF may designate additional quarantine stations and any other point of entry as and when required through a public notification.
8. Any plant, plant product, package, goods and soil subject to quarantine shall be imported into Bhutan only through the officially declared point of entry as provided in Rule 6 of this Rules.
9. Where a plant, plant product, package, goods and soil believed to be infested or infected with a quarantine pest or disease, it shall be withheld at the point of entry for quarantine or may be seized and destroyed.
10. Any person who removes a plant, plant product, package, goods and soil withheld under Rule 9 of this Rules, without the written authority of an inspector shall be liable for a fine as per Rule 58 of this Rules.
11. Upon treatment of a plant, plant product, package, goods and soil by the inspector, it may be released from quarantine and removed by the importer.

ལེབ་ལྗང་ལ།
ནང་འབྲེན།

སྤྱིར་བཏང་གི་བྱ་སྤོང་འི་ལམ་ལུགས།

༡༢ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༥(༡)(ག)(ཆ)(ཇ)པ་དང་ དོན་ཚན་༥(༢)པ་དང་འཁྲུག་ ལུ་སྤོང་གི་ མོན་ ཡང་ན་ རྒྱབ་སྐྱེལ་གྱི་དོན་ལུ་ཅུ་ཕན་འཇུགས་སྦྱོང་འབབ་པའི་སྤོང་གི་ སྤོང་འབྲེན་དེ་ཟུར་དེབ་༡པའི་ནང་བཀོད་ཡོད་མི་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་ དབང་འཛིན་གྱིས་སྤྱོད་ཡོད་མི་ཚོགས་ཐམ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མེན་འབད་མི་ཚོགས།

༡༣ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚན་༡༢པའི་འོག་གི་ནང་འབྲེན་པ་དེ་ གཤམ་གསལ་བྱ་སྤོང་འི་ལམ་ ལུགས་ལུ་གནས་དགོ་ཅོ་

(༡) ཟུར་དེབ་༡པའི་ནང་ཆེད་དུ་བཀོད་ཡོད་པའི་ལུ་ཡིག་འབྲི་ཤོག་དེ་བཀང་སྟེ་ བདུན་ ཕམ་༡གི་སྤོང་གོང་ལས་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ ཡན་ལག་ཡིག་ཚང་ལུ་ གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་སྐྱུག་སྟེ་བཙུགས་དགོ་ཅོ་

(ག) ཚོང་འབྲེལ་དོན་ལུ་ཨིན་ཚེ་ ཆ་གནས་ཡོད་པའི་ཚོང་ལཱ་འོག་གི་མཉམ་གྱི་འབྲེན་ ཅིག།

(ཁ) སྤོང་དོན་ཨིན་ཚེ་ མི་ཁྲུངས་དོ་སྤྱོད་ལག་ཁྱེར་གྱི་འབྲེན་ཅིག། ཡང་ན་

(ག) གཞུང་གི་གཙུག་སྟེ་ཡང་ན་ལས་སྟེ་ཚུ་གི་ནང་འབྲེན་ཨིན་ཚེ་ལས་ཚོགས་ ཀྱི་འགོ་འཛིན་གྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྤྱོད་ འབད་ཡོད་པའི་ཡི་གུ་ཅིག།

(༢) འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ནང་འབྲེན་ཚོགས་སྤྱོད་ནི་ གི་དོན་ལུ་ ལུ་ཡིག་དེ་གཤམ་འཁོད་ཚད་གཞི་ཚུ་དང་འཁྲུག་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ དགོ་ཅོ་

(ག) གསར་བཏོན་འབད་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་མ་འབྲེན་གི་གནང་བ་བྱིན་ཡོད་པའི་ཐོ།

(ཁ) ཟུར་དེབ་ཚུ་དང་འཁྲུག་པའི་ཟུར་བཏོག་གཞོན་འབྲུག་དང་ནང་གི་ཐོ།

CHAPTER III IMPORT

General Procedure

12. In accordance with Section 5(1)(c), (f), (g), and Section 5(2) of the Act, import of plant, seed or tissue cultured plant for propagation into Bhutan shall not be permitted, except by import permit issued by the BAFRA as provided in Schedule II.
13. Any importer under Rule 12 of this Rules shall comply with the following procedures:
  - (1) A duly filled application form prescribed in Schedule I shall be submitted at least one week in advance to any BAFRA field office along with the following documents:
    - (a) A copy of valid business license for commercial purpose; or
    - (b) A copy of citizenship identity card for personal use; or
    - (c) A letter of recommendation signed by head of the organization for import by government institutions or agencies.
  - (2) BAFRA for the purpose of grant of import permit, shall assess the application based on the following criteria:
    - (a) Permitted list of released varieties;
    - (b) List of quarantine pests and diseases as per the schedules;

(ག) ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཞོན་འབྲུམ་དང་ནད་ཀྱི་ཐོ་དང་གནས་སྤངས། དེ་ལས་

(ང) བཅའ་ཡིག་འདི་ནང་ ཡང་ན་ སོན་རིགས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་དགོས་མཁོ་དང་ཆ་རྒྱུན་ཚུ།

(ཟ) དགོས་མཁོ་ཚུ་འབྲུབ་ཚར་བའི་ཤུལ་ འབྲུག་སོན་མ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིག་ཚང་གིས་ཡིག་ཚང་ལྟེ་བའི་གནང་བ་གི་དོན་ལུ་ཉིན་གྲངས་གསུམ་གྱི་ནང་འཁོད་ ཡོངས་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་བརྒྱུད་དེ་ལུ་ཡིག་རོས་ལེན་ འབད་དགོ།

(འ) ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་གིས་གནང་བའི་དོན་ལུ་རོས་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་ལུ་ཡིག་དེ་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་དེ་ ཉིན་གྲངས་ལྔ་འཁོད་ ཡོངས་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་བརྒྱུད་དེ་གནང་བ་འབྲུབ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྤངས་སྐོར་སྐབ་དགོས་དང་ གཞོན་འབྲུམ་གི་ཉེན་ཁ་དཔུང་ཞིབ་དགོས་ཚེ་ གྲོས་ཚོད་དེ་འོས་མཚམས་ལྟན་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་སྐབ་དགོ།

(ཡ) གལ་སྲིད་ལུ་ཡིག་དེ་ གསར་བཏོན་མ་འབད་བའི་དབྱེ་བ་མ་འདྲམ་ཚུ་ རང་འབྲེན་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨིན་ཚེ་ ཡན་ལག་ཡིག་ཚང་གི་ལུ་ཡིག་དེ་ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་ལུ་ ཉེད་སྐལ་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ལུ་དགོས་དང་ ཡིག་ཚང་ལྟེ་བ་གིས་འདི་གི་ཤུལ་ལས་ལུ་ཡིག་དེ་དབྱེ་བ་མ་འདྲམ་གསར་བཏོན་ཚོགས་ཚུང་ལུ་ ལྷན་རིག་བསྐབ་སྟོན་གྱི་དོན་ལུ་ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་ནང་འཁོད་བཟང་དགོས་དང་ཚོགས་ཚུང་གི་གྲོས་ཚོད་ཡན་ལག་ཡིག་ཚང་ ཡང་ན་ ལུ་ཡིག་ལུ་མི་ལུ་འབྲུལ་མཚོགས་བཟང་དོན་སྤོང་དགོ།

(ཧ) བཅའ་ཡིག་འདི་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རང་འབྲེན་ཚོགས་ཐམ་སྤོང་ཡོད་མི་དེ་ ལྷ་རོ་གསུམ་གྱི་དོན་ལུ་ཆ་གནས་ཡོད།

- (c) List and status of pests and diseases of the exporting country; and
  - (d) Any other requirements and conditions prescribed by this Rules or Seed Laws.
- (3) Upon fulfillment of the requirements, BAFRA field office shall process the application through online system within three working days for approval by the head office.
  - (4) The head office shall assess the application processed for approval and convey the status of approval or rejection through online system within five working days, and where Pest Risk Analysis (PRA) is required, the decision shall be conveyed within the reasonable time frame.
  - (5) In the event, the application is for the import of non-released varieties, the field office shall submit the application to the head office for further assessment, who shall then forward the application to the Variety Release Committee (VRC) for technical advice within two working days and communicate the decision of the VRC to the field office or applicant at the earliest.
  - (6) Import permit issued under this Rules shall be valid for the period of three months.

༡༤ ཞིབ་འཚོལ་འབད་ནི་དོན་ལུ་བཙུགས་ནི་གི་རྒྱ་ཚུ་ སོན་རིགས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་ནང་
བཀོད་ཡོད་པའི་ཚད་གཞི་དང་འཁྲིལ་དགོ།

༡༥ ནང་འབྲེན་ཆམ་ཉམ་ར་ཕྱི་རྩོད་འབབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་ སའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀྲ་རི་
(phytosanitary) ལག་ཁྲུང་སྐྱགས་ཏེ་ དེས་པར་མཁོ་བའི་བདེན་སྲོལ་ཚུ་དགོ་པའི་
ཁར་ ཟུར་དེབ་ལཱ་འབྲེན་ཡོད་མི་གནང་བ་འགྲུབ་པའི་ སྐྱམ་རྒྱུ་ཞིའི་རྒྱ་ཚུ་ཆ་ནང་
ས་ག་ནི་ཡང་མེད་པ་སྐྱེ་སྐྱམ་རྒྱུ་རྒྱུ་བཟུང་དགོ། བསྐྱུལ་ཆས་དེ་འཇུག་ལུགས་ཀྱི་ས་གནས་
ནང་སྐྱོད་པ་ད་ གསལ་སྟོན་འབད་དགོ་པ་དང་གཤམ་གསལ་གྱི་སའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀྲ་རི་(phy-
tosanitary) གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོ།

(ཀ) ཚད་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་གོད་འབྲུབ་དང་ནང་ཚུའི་རྟགས་མཚན་ ཡང་ན་
སའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀྲ་རི་ (phytosanitary)གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་ཉན་ཉན་བཟོ་བཟོམ་
མེད་པའི་སྟོན་ལཱ་ལོད་མེད་ཀྱི་ཞིབ་དཔྱད་འབད་ནི།

(ཁ) གལ་སྲིད་དེས་པར་མཁོ་ཚེ་ བསྐྱུལ་ཆས་ལས་ཁྱད་ཚོད་པའི་དཔེ་ཚད་ཅིག་བརྟག་
དཔྱད་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ལེན་ཏེ་ འཇུག་ལུགས་འབད་ཚར་བའི་ཟུར་བརྟག་གོས་
ཚོད་ཀྱི་དོན་ལུ་བརྟག་དཔྱད་འབད་ཚོགས།

(ག) བན་གོད་འབྲུང་ཡོད་པའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ བསྐྱུལ་ཆས་བཟོས་ཏེ་དོ་སྐྱམ་ནང་ལས་
སོ་སོ་ཕྱེ་ནི་དང་ ལོག་རིམ་སྐྱིག་འབད་ཐོག་བཏོན་གཏང་ཚོགས།

(ང) ནང་འབྲེན་པའི་ཟད་འགོ་ཐོག་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་སྐྱེ་ཚུ་གི་འོས་ལཱ་ནི་ས་གནས་
ཁར་ དགོས་མཁོ་ལཱ་ལཱ་འབྲེན་ཚད་ཀྱི་དོན་ལུ་ རྒྱུང་བཞག་དང་དཔྱད་ཞིབ་
འབད་ནི།

(ཅ) ཟུར་བརྟག་གོད་འབྲུབ་ ཡང་ན་ ནད་ ཡང་ན་ ཟུར་བརྟག་འབད་དགོ་པའི་ཉེན་
ཁ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བསྐྱུལ་ཆས་དེ་ བཀག་བཞག་དགོས་དང་ ནང་འབྲེན་
པའི་ཟད་འགོ་ཐོག་བཏོན་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ བཀག་བཞག་ཡོད་པའི་བརྟག་སྐྱུལ་
ཕྱིན་དགོ།

14. Imports of planting materials for research purpose shall comply with the limit prescribed under the Seed laws.
15. All imports shall be accompanied by a Phytosanitary Certificate (PSC) from the exporting country, with endorsements as necessary, packed free of soil in an approved packing material as provided under Schedule III. The consignment upon arrival shall be declared at the point of entry and comply with the following phytosanitary requirements:
  - (a) To be inspected for regulated pests, signs and symptoms of pest and disease, or organism for which phytosanitary risks are not determined.
  - (b) If necessary a representative sample may be drawn for examination from the consignment and conduct test for post-entry quarantine decision.
  - (c) Affected products may be removed by sorting and reconfiguring the consignment including packaging.
  - (d) Conduct treatment for required duration at the appropriate station and analysis by relevant agencies at the cost of importer.
  - (e) Consignment with quarantine pest or disease or associated quarantine risk shall be detained for removal at the cost of importer upon serving detention notice.

(ཆ) ཉེན་ཁ་ཚབ་ཆེན་ཡོད་པའི་གཞོན་འབྲུབ་དང་ནད་ ཡང་ན་ ཡུན་བརྟན་གནས་ནི་
དང་དར་བྱུང་འགྲོ་ནི་གི་འབྲུང་ཉེ་བའི་སྲོག་ལྷན་ཡོད་པའི་བསྐྱེད་ཆས་བདེ་བུ་
ཚོ་ རང་འབྲེན་པ་དོ་འཇོམས་ཐོག་གཏོར་བཞིག་གཏང་དགོ། ཡང་ན་ བསྐྱེད་ཆས་
དེ་ནང་འབྲེན་པའི་ཟད་འགྲོ་ཐོག་ འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་ས་གནས་ལས་ལོག་སྟེ་ཕྱིར་
ཚོང་འབྲེན་མི་རྒྱུ་ཁབ་ལུ་སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་དགོ།

(ཇ) འོས་ལྷན་ཅན་གྱི་སྐྱོང་བཞག་ཐབས་ལས་ཐོག་བསྐྱེད་ཆས་ལས་བརྟེན་པའི་ཉེན་ཁ་
མར་ཕབ་འབད་དེ་སྤང་རྒྱུ་བཟོ་ཚུག་ཚོ་ འཇུལ་ལྷགས་འབད་ཚོག།

༡༤ ཟུར་བརྟག་གཞོན་འབྲུབ་དང་ནད་ཚུ་འགོ་བཙུགས་ནི་གི་ཉེན་ཁ་ལས་འཇོམ་ནི་དོན་ལུ་
ཟུར་བརྟག་གཞོན་འབྲུབ་དང་ནད་འབྲུང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཁབ་ཚུ་ལས་ནང་འབྲེན་འབད་མི་
ཚོག།

ཅ་ཕན་འཇུགས་སྐྱོང་ལས་བརྟེན་པའི་སྲོ་ཤིང་ནང་འབྲེན།

༡ཡ ཅ་ཕན་འཇུགས་སྐྱོང་ལས་བརྟེན་པའི་སྲོ་ཤིང་ནང་འབྲེན་འབད་ཚོག་ནི་དེ་ཡང་ གལ་སྲིད་
སྲོ་ཤིང་འདི་གསལ་འདི་ཡོད་པའི་ཤེལ་ ཡང་ན་ འགྲིབ་ཤོག་གི་ཉོད་ ཡང་ན་ ཉོད་ནང་
ལུ་གསལ་འདི་ཡོད་པའི་ཨ་གཱར་མི་དྲི་ཡམ་(agar medium) རང་སྐྱེལ་རྒྱབ་ཡོད་པ་
དང་ རྐྱེད་པའི་སྐབས་ ཞིབ་དཔྱད་ལུ་གནས་དགོ། དེ་ལྷགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་འབྲུབ་མ་
ཚུགས་པའི་ ཅ་ཕན་འཇུགས་སྐྱོང་ལས་བརྟེན་པའི་སྲོ་ཤིང་ནང་འབྲེན་འབད་ཡོད་མི་ཚུ་ ས་
ནང་ལུ་འཇུགས་སྐྱོང་འབད་ཡོད་པའི་སྲོ་ཤིང་སྟེ་བཅི་དགོཔ་དང་ བཅོག་པ་ལྷགས་ཡོད་མི་
ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་འཇུལ་ལྷགས་འབད་ཚར་བའི་ཟུར་བརྟག་ནང་འཇུགས་སྐྱོང་འབད་ནི་
ཡང་ན་ རང་འབྲེན་པའི་ཟད་འགྲོ་ཐོག་གཏོར་བཞིག་གཏང་དགོ།

- (f) Consignment detected with high risk pest and disease or organism presenting imminent danger of establishment and spread shall be destroyed in presence of the importer, or the consignment shall be transported back to the exporting country from the point of entry at the cost of the importer.
  - (g) Consignment with risk which can be reduced to negligible level through appropriate treatment measures may be allowed for entry.
16. To avoid risk of introducing quarantine pest and disease, imports shall not be permitted from countries where quarantine pest and disease occur.

Import of tissue cultured plant

17. Import of tissue cultured plant shall be allowed, if it is packed in clear glass or plastic container, or the container with clear agar medium and shall be subject to inspection on arrival. The imports of tissue cultured plant that do not satisfy such requirements shall be treated as plants grown in soil and together with those found to be contaminated, and shall be grown in post-entry quarantine, or destroyed at the cost of the importer.

༡༥ རང་མ་པ་ལ་སམ་(germplasm)བརྩིས་ཏེ་ སྐྱེ་འཕེལ་ཅན་གྱི་བརྩུགས་ནིའི་རྒྱ་ཆ་དང་
 སོན་ རྣམ་འབྲེན་འབད་ནི་གི་བཀག་དམ་དང་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་ ཟུར་དེབ་༤ པ་དང་ ཟུར་དེབ་༥
 པ་དང་འཁྲུལ་དགོཔ་དང་ བྱམས་ཚལ་ནང་གི་ཤིང་གི་རིགས་སྐྱེའི་ནང་འབྲེན་ དེལས་
 ཉེན་སྲུང་འབད་ཡོད་པ་དང་ གཞན་རིགས་སྐྱ་ཚུའི་ རྣམ་འབྲེན་དང་ཕྱིར་ཚོང་གི་བཀག་
 བཀག་དམ་དེ་ ཟུར་དེབ་༤པ་དང་ ཟུར་དེབ་༧(༡)པ་དང་ (ལ)པ་དང་འཁྲུལ་དགོ།

༡༧ བཅའ་ཡིག་འདི་གི་ཟུར་དེབ་༡༩ པ་དང་འཁྲུལ་ ཕྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལས་སྤོ་ཤིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་
 རྣམ་འབྲེན་འབད་ནི་དེ་ འདིའི་འོག་བཀོད་ཡོད་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་གྲུབ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་
 འཇུལ་ལྷགས་ལས་བཀག་དམ་ཨིན།

༢༠ རྣམ་འབྲེན་འབད་ནི་འདི་སོན་རིགས་བཅའ་ཁྲིམས་༢༠༠༠ ཅན་མིའ་ རྒྱལ་ཡོངས་སོན་
 རིགས་བཀོད་ཚོགས་ཀྱི་གསར་བཏོན་དང་གསལ་བསྐྱགས་འབད་ཡོད་པའི་དབྱེ་མ་འབྲམ་
 ཚུ་གི་དོན་ལུ་རྒྱུང་ཅིག་འབད་ཚོགས།

ཤིང་འབྲས་དང་ཚོད་བསྐྱེ་གསར་པ་ནང་འབྲེན།

༢༡ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༥(༡)(ག)པ་དང་༥(༢)པ་དང་འཁྲུལ་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་ཤིང་འབྲས་
 དང་ཚོད་བསྐྱེ་གསར་པ་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཟུར་དེབ་༢པ་དང་འཁྲུལ་བའི་
 འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་ལས་ཚོག་ཐམ་ལེན་དགོ།

༢༢ སྐྱམ་སྐྱམ་ འབྲུག་ཆགས་ཆགས་པ་ བཟོ་སྐྱོར་འབད་འབད་མ་ ཡང་ན་ རུལ་སྲུང་འབད་
 འབད་བའི་ཤིང་འབྲས་དང་ཚོད་བསྐྱེ་ཚུ་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ ཚོག་ཐམ་མིན་དགོ་
 བེ་དེ་ཡང་ གལ་སྲིད་ དེ་ལྟུགས་ཀྱི་ ཤིང་འབྲས་དང་ཚོད་བསྐྱེ་ཚུ་ ལྷབ་སྐྱེལ་འབད་ནི་གི་
 འོས་འབབ་མེད་པ་ ཡང་ན་ གཞོད་འབྲུབ་སྐྱེལ་ནི་གི་ཉེན་ཁ་མེད་ཚེ། དེ་བཟུམ་མའི་ཐོན་
 སྐྱེད་ནང་འབྲེན་འདི་ཡང་ འབྲུག་གི་ཟ་ཆས་བཅས་ཡིག་དང་སྐྱིགས་གཞི་ ༢༠༡༧ ཅན་མ་
 དང་འབྲེལ་ཡོད་ཁྲིམས་ལུགས་ཚུ་དང་འཁྲུལ་དགོ།

18. Restrictions and conditions for import of germplasm including vegetative planting material and seed shall be as provided in Schedule IV and Schedule V, and restriction on import of forest tree species and protected and other species for import and export shall be as provided in Schedule VI and Schedule IX - 'A' and 'B'.
19. Import of plant products from other countries as provided in Schedule XIII of this Rules shall be prohibited from entry, except upon fulfillment of the conditions specified there under.
20. Import shall be permitted only for those varieties that are released and notified by the National Seed Board of the Seed Act of Bhutan, 2000.

Import of fresh fruits and vegetables

21. In accordance with Section 5(1) (c), and Section 5(2) of the Act, the import of fresh fruits and vegetables into Bhutan shall require an import permit from BAFRA as per Schedule II.
22. No permit shall be required for the import of dried, frozen, processed or candied fruits and vegetables, if such fruits and vegetables are unsuitable for propagation or innocuous as pest carriers. Import permit requirement for such products shall be in compliance with the Food Rules and Regulations of Bhutan, 2017 or any other applicable laws.

१३ འབྲུག་ལུ་བྱུར་བརྟག་ལས་བརྟེན་གལ་ཅན་ཨིན་པའི་ཤིང་འབྲས་སྤྱང་མ་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་
དམིགས་བསལ་གྱི་བཀག་དམ་དང་དེའི་བཀག་སྐྱེལ་འདི་བྱུར་དེབ་༥་པ་ནང་བཀོད་ཡོད་
མི་དང་འཁྲིལ་དགོ།

१༤ ཕྱིར་ཚོང་འབྲེལ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་བྱུར་བརྟག་ཉེན་ཁ་གང་རུང་ཅིག་ཡོད་པའི་དོགས་པ་
ཡང་ན་བྱུར་བསྐྱབས་འབད་ཡོད་ཚེ་ཤིང་འབྲས་དང་ཚོད་བསྐྱེ་གསར་པ་ཚུའི་ནང་འབྲེན་
དེ་འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ཚེད་དུ་བཀོད་ཡོད་པའི་འོས་
འཚམས་གྱི་ཕའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀྲ་འི་(phytosanitary) གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་ལུ་གནས་དགོ།

སའི་ནང་འབྲེན།

१༥ བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་དོན་ཚན་༥(༡)(ག)དང་༥(༢)པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་སློན་པའི་གནང་བ་ཐོག་
གཤམ་གསལ་དོ་བོ་ཚུ་ལུ་མ་གཏོགས་ས་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་འདི་བཀག་དམ་འབད་
ཡོད་པ་ཨིན།

- (༡) རྒྱལ་གཞུང་ལུ་དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་སྐབས་/གནད་དོན་ལུ།
- (༢) ཞིབ་འཚོལ་གཙུག་སྡེ་ལུ་ཚན་རིག་དང་ཞིབ་འཚོལ་གྱི་དོན་ལུ།
- (༣) མི་མང་དང་སྐྱེད་གྱི་དོན་ལུ་ཚུམ་ནང་བཙུགས་བཙུགས་པ་པའི་སྡེ་ཤིང་བཅས་པའི་
ས།

१༦ ས་ནང་འབྲེན་འབད་ཚོག་ནི་དེ་གཤམ་གསལ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་དང་འཁྲིལ་དགོས།

- (༡) དཔེ་ཚད་གྱི་དོན་ལུ་རྒྱུང་མ་ཅིག།
- (༢) ལ་སྐྱིད་སྐྱིད་འབད་གཅད་ཡོད་པའི་ཉོད་ནང་སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་ཡོད་པ།
- (༣) ནད་འབྱུང་གསལ་དོད་པའི་ལག་ཁྱེར་ཡང་ན་བརྟག་དབྱེད་སྟེན་ལུ་སྐྱབས་ཏེ་
དགོས་ཡང་ན་དེ་མིན་བྱུར་བརྟག་ཉེན་ཁ་བཏོན་གཏང་ནི་དོན་ལུ་དོས་འཛིན་
ཐོབ་པའི་བརྟག་དབྱེད་ཁང་ལས་སྐྱོང་བཞག་འབད་ཡོད་པ།

23. Specific prohibitions with regard to fruit flies of quarantine importance to Bhutan and their distribution shall be as provided in Schedule VIII.
24. Any quarantine risk is suspected or notified in the exporting country, import of fresh fruits and vegetables shall follow the appropriate phytosanitary requirements as prescribed by BAFRA.

Import of Soil

25. In accordance with Section 5(1)(c), and Section 5(2) of the Act, the import of soil is prohibited except upon approval by the Minister, Ministry of Agriculture and Forests to the following entities:
  - (1) Royal Government of Bhutan for special occasion/purpose
  - (2) Research institutions for scientific and research purpose
  - (3) Potted plant with soil for public and private purpose
26. The import of soil may be permitted only with the following conditions:
  - (1) Limited to small sample
  - (2) Transported in sturdy, tightly sealed container
  - (3) Shall be sterilized or treated and accompanied by a certificate or test report from the accredited laboratories

(ལ) རོན་ཚན་ ༢༥(༢)པའི་བརྟག་དབྱང་མཚུགས་སྤྱི་ཚུལ་ད་ ས་དེ་ནང་འབྲུག་གསལ་
ཡོད་པ་ ཡང་ན་ དེ་མིན་ཟུར་བརྟག་ཉེན་ལ་བརྟོན་གཏང་ནི་དོན་ལུ་སྐྱོད་བཞག་
འབད་ཡོད་པ།

(ཤ) འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་རོན་དབང་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་ཡོད་མི་ཚོག་ཐམ་ནང་
བཀོད་ཡོད་མི་ཆ་རྒྱུན་གཞན་གང་རུང་།

༢༧ རོན་ཚན་ ༢༥(༣)པ་འོག་གི་ཟུར་བརྟག་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ སའི་ནང་འབྲེན་གྱི་ཐང་
སྐྱོད་བཞག་འབད་དེ་ ཞིབ་དབྱང་པ་དོ་འཛོམས་ཐོག་ ཟུར་དེབ་ ༡༧ པའི་ནང་བཀོད་ཡོད་
པའི་བྱ་སྐྱོད་འཕམ་ལུགས་ལྟར་ རང་འབྲེན་པའི་ཟང་འགོ་ཐོག་ཟུར་བརྟག་ས་ཁོངས་ནང་
འཁོད་ནང་འོབ་ཕྱག་དགོ། རང་འབྲེན་འབད་ཡོད་པའི་སྤོ་ཤིང་གི་ཐང་ སའི་གོ་སེ་ནི་ཀ་རི་
གི་གནས་སྤངས་དང་ འོས་ལཱ་ཅན་གྱི་རྗེས་གྱི་བརྗེས་འབད་ཐོག་ ཐར་གྲོལ་གཏང་
དགོ།

༢༨ རོན་ཚན་ ༢༥(༡) པ་ནང་ཆ་རྒྱུན་བཀོད་ཡོད་དེ་འབད་རུང་ རོན་ཚན་ ༢༥(༡)པ་དང་(༣)པ་
དང་འབྲེན་ དམིགས་གསལ་གྱི་ཚོག་ཐམ་ཅིག་སྐྱོད་དགོ།

སྤྱི་ལཱ་ཚད་འཛིན་ཐབས་ཤེས་གྱི་ནང་འབྲེན།

༢༩ བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་དོན་ཚན་ ༤(ཐ) པ་དང་འབྲེན་ཏེ་ འབྲུག་ལུ་སྤྱི་ལཱ་ཚད་འཛིན་ཐབས་
ཤེས་གྱི་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་དེ་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་རོན་དབང་འཛིན་གྱིས་
སྐྱོད་ཡོད་པའི་ནང་འབྲེན་ཚོག་ཐམ་ཐོག་ ཞིབ་འཚོལ་གཙུག་སྡེ་ཚུ་ལུ་མ་གཏོགས་
བཀག་དམ་འབད་ཡོད་པ་ཨིན།

༣༠ རང་འབྲེན་འབད་མི་ཞིབ་འཚོལ་གཙུག་སྡེ་ཚུ་གིས་ འབྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་ལོ་ཐོག་ཚུ་སྤྱི་ལཱ་
ཚད་འཛིན་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ གཞོན་འབྲུག་བཟུམ་སྡེ་ལུ་བརྟན་གནས་ནི་ལས་བསྐྱུང་ནི་གི་
དོན་ལུ་ རེས་པར་མཁོ་བའི་ཉེན་སྐྱོབ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ་ལུ་གནས་དགོ།

- (4) Soil must be sterilized or otherwise treated to remove the quarantine risk at the conclusion of the tests for Rule 25(2).
  - (5) Any other conditions prescribed in the import permit issued by BAFRA.
27. Import of soil under Rule 25(3) with quarantine risk shall be treated and disposed off in presence of inspector as per the procedure prescribed under Schedule XVII, at the cost of importer within the premises of quarantine station. The imported plant shall be released based on the phytosanitary status and upon replacement of appropriate potting medium.
28. Notwithstanding the condition prescribed in Rule 26(1), a special permit shall be granted for import of soil under Rule 25(1) and (3).

Import of biological control agent

29. In accordance with Section 6(j) of the Act, the import of any biological control agent into Bhutan is prohibited except for the research institutes upon issuance of import permit by BAFRA.
30. Importing research institutes shall comply with the necessary safeguards conditions to protect the crops of Bhutan from the establishment of the biological control agent as a pest.

ཤིང་གི་ནང་འབྲེན།

- 31 བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་4(1)(ཐ)པ་དང་4(2)པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ སྲོ་ཤིང་དང་སྲོ་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་གང་རུང་གི་ནང་འབྲེན་དེ་ འཇུག་ལུགས་ས་གནས་ཁར་གསལ་བསྐྱབས་འབད་དགོཔ་དང་ ཟུར་བརྟག་ལུ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་དགོ།
- 32 ཟུར་དེབ་ལཱ་འེན་ཐོ་བཀོད་འབད་ཡོད་མི་ཤིང་གི་རིགས་སྐྱ་ཚུ་ལས་འབྲུང་བའི་བསྐྱུལ་ཆས་དེ་ འབྲུག་ལུ་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་དེ་ ཆེད་དུ་བཀོད་ཡོད་མི་ཆ་ཚུ་འབྲུབ་ན་མ་གཏོགས་འབད་མི་ཚོགས།
- 33 ཤིང་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་འོག་ཐམ་དེ་ བགས་ཚལ་དང་གླིང་ཀ་ཞབས་ཏོགས་ལས་ལཱ་སྦྲུངས་ཀྱིས་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱིས་ ཆེད་དུ་བཀོད་ཡོད་མི་ཡའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀ་རི་(phytosanitary) གི་དགོས་མཁེ་ཚུ་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་སྲོད་དགོ།
- 34 བྱང་འབྲེན་འབད་ཡོད་པའི་ཤིང་གར་ ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲོ་ཤིང་ཉེན་སྲོལ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་སྲོད་ཡོད་པའི་ ཡའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀ་རི་(phytosanitary) ལག་ཁྲེར་སྐྱབས་ཏེ་དགོ།
- 35 བྱང་འབྲེན་འབད་ཡོད་པའི་ཤིང་དེ་ ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་སྲོ་ཤིང་ཉེན་སྲོལ་ལས་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པའི་ཚད་ལུན་གྱི་བྱ་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བྱང་འབྲེན་གྱི་སྲོད་ཡོད་ལས་རྒྱུ་སྟེ་འབྲུག་གསལ་དེ་ ཡང་ན་ སྲོད་བཞག་འབད་དགོཔ་དང་ དེ་ལུགས་ཀྱི་སྲོད་བཞག་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་ ཡའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀ་རི་(phytosanitary) ལག་ཁྲེར་གྱི་བདེན་སྲོར་འབད་དགོ།

Import of wood

31. In accordance with Section 5(1)(j) and Section 5(4) of the Act, import of any plant and plant products shall be declared at the point of entry and shall be subject to quarantine.
32. No consignment of wood derived from those tree species listed under schedule VI shall be imported into Bhutan unless the prescribed conditions are fulfilled.
33. DoFPS shall issue import permit for import of wood based on the phytosanitary requirements prescribed by BAFRA.
34. All wood imported shall be accompanied with PSC issued by NPPO of the exporting country.
35. The import of wood shall be fumigated or treated prior to import as per the standard procedure duly approved by the NPPO of the exporting country, and such treatment shall be endorsed on the phytosanitary certificate.

36 བསྐྱལ་ཆས་ཚུ་ག་ར་ཞིབ་དཔྱད་པ་གིས་ འཇུལ་ལུགས་ས་གནས་ཁར་མ་ཕབ་པའི་ཉེ་མ་
སྐྱུལ་འབྲེན་ཐོག་ཁར་ དངོས་སུ་ཞིབ་དཔྱད་འབད་དགོཔ་དང་ གས་སྲིད་ལེས་པར་མཁོ་ཚེ་
ཟུར་བརྟག་འབད་དགོཔ་འི་ཉེན་ཁ་མེད་པ་བཟོ་ནི་གི་དོན་ལུ་ བྱང་འབྲེན་པའི་ཟད་འགོ་ཐོག་
ལྷངས་མ་བདུག་སྟེ་འབྲུལ་གསལ་དེ་ ཡང་ན་ སྦྱོང་བཞག་འབད་དེ།

ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་ཆ་ཚུ་འི་ནང་འབྲེན།

37 བཅའ་ཁྲིམས་གི་དོན་ཚན་ལ(༤)པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ཤོག་ལྷབ་ག་ཅི་ཡིན་རུང་ བྱང་འབྲེན་
འབད་བའི་སྐབས་ འཇུལ་ལུགས་ས་གནས་ཁར་གསལ་བསྐྱབས་འབད་དགོཔ་དང་
ཟུར་བརྟག་ལུ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་དགོ།

38 བསྐྱལ་ཆས་ཡོད་མི་ ཡང་ན་ མེད་མི་ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་ཆ་འི་ནང་འབྲེན་དེ་
ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་གི་ རྒྱལ་ཡོངས་སྡོ་ཤིང་ཉེན་སྲོབ་ལས་ཚོགས་གི་ཆ་འཛོག་
འབད་ཡོད་པའི་ ཚད་ལྡན་གི་བྱ་སྡོའི་ལམ་ལུགས་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ བྱང་འབྲེན་གི་སྡོ་གོང་
ལས་ ལྷངས་མ་བདུག་སྟེ་འབྲུལ་གསལ་དེ་ ཡང་ན་ སྦྱོང་བཞག་འབད་དགོཔ་དང་
དེ་ལུགས་གི་སྦྱོང་བཞག་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་ ཕའི་གོ་སེ་ནི་ཀ་རི་(phytosanitary)
ལག་ཁྱེར་གི་བདེན་སྦྱོར་འབད་དགོ།

39 བཅའ་ཡིག་འདི་གི་དོན་ཚན་34པའི་ནང་ག་དེ་འབད་བཀོད་དེ་ཡོད་རུང་ ཤིང་ལས་བརྟེན་
པའི་དོ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་ཆ་འི་ནང་འབྲེན་གི་ཡངས་ཆག་དེ་ ཟུར་དེབ་35 པའི་ནང་བཀོད་ཡོད་མི་
དང་འཁྲིལ་དགོ།

40 ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་ཆ་གང་རུང་ཅིག་ ལུས་པ་མེད་པའི་སྦྱོང་བཞག་དང་ མ་
མཐུན་པའི་རྟགས་ ཡང་ན་ རྟགས་མང་རབས་ཡོད་མི་ལས་བརྟེན་ བྱང་འབྲུལ་གི་གང་
ཡོད་པ་འབད་བདེ་འབྲུན་ཚེ་ བཀག་བཞག་དགོཔ་དང་ ཟུར་དེབ་36པའི་ནང་བཀོད་པའི་

36. All the consignment shall be physically inspected on board prior to unloading at the point of entry by the inspector and, if necessary, fumigated/treated to remove the quarantine risk at the cost of importer.

Import of wood packaging materials

37. In accordance with Section 5(4) of the Act, import of any package shall be declared at the point of entry and shall be subject to quarantine.
38. Any import of wood packaging material with or without consignment shall be fumigated or treated prior to import as per the standard procedure duly approved by the NPPO of the exporting country, and such treatment shall be endorsed on the phytosanitary certificate.
39. Notwithstanding anything contained in Rule 38 of this Rules, the exemption for import of wood packaging materials shall be as provided in Schedule XV.
40. Any wood packaging material detected to be infested with pest due to ineffective treatment and improper or multiple marks shall be liable for detention and removal of non-compliant materials or

བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་ མ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཆ་རྒྱ་ལོ་བཏང་ནི་ ཡང་ན་
 སྐྱོད་བཞག་འབད་ནི་ ཡང་ན་ ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ལོག་སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་ནི་
 ཡང་ན་ རྣང་འབྲེན་པའི་ཟད་འགྲོ་ཐོག་ བཀོ་ནི་རྒྱ་ལོ་བཏང་བཅུག་དགོ།

ལེའུ་༤ པ། ཕྱིར་ཚོང་ད།

༤༡ བཅའ་ཁྲིམས་གྱི་དོན་ཚན་༤(ཁ)དང་(ཇ)པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲུག་སོ་ནམ་
 དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ཞིབ་དཔྱད་པ་རྒྱ་ལུ་ ཞིབ་དཔྱད་དང་བཟླག་དཔྱད་
 འབད་ནི་ དེ་ལས་འདི་མེན་པའི་ཕྱིར་ཚོང་དོན་གྱི་སྤོ་ཤིང་དང་ སྤོ་ཤིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་དང་ཅ་
 དངོས་རྒྱ་ སྐྱོད་བཞག་འབད་ནིའི་དབང་ཚད་སྤོད་པ་ཨིན།

སྤོ་ཤིང་གི་བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས།

༤༢ སྤོ་ཤིང་དང་སྤོ་ཤིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་བརྩིས་ཏེ་ སྤོ་ཤིང་གི་རྩམ་ཕུ་ལ་སམ་(germplasm)
 རྒྱ་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་ད་ སའི་ཀོ་སེ་ནི་ཀ་རི་(phytosanitary) ལག་ཁྲུང་ ཡང་ན་ ཕྱིར་
 ཚོང་འབབ་ནི་གི་ལག་ཁྲུང་དགོས་དང་ དེ་ལུགས་གྱི་ལག་ཁྲུང་ལེན་ནི་གི་ལྷ་ཡིག་དེ་
 གཤམ་འཁོད་བྱ་སྐྱོའི་ལམ་ལུགས་དང་འབྲེལ་དགོ།

(༡) ཟུར་དེབ་༡༡པའི་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་ལྷ་ཡིག་འབྲི་ཤོག་འདི་རྒྱལ་བཞིན་བཀའ་སྤྱོད་
 ཉུང་མཐའ་བརྟུན་སྐྱེལ་གཅིག་གི་སྤོ་ཤིང་ལས་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་
 དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ ཡན་ལག་ཡིག་ཚང་གང་རུང་ལུ་ གཤམ་འཁོད་ཡིག་ཆ་
 མཉམ་སྤུལ་དགོ།

(༧) ཚོང་འབྲེལ་དོན་ལུ་ཨིན་ཚེ་ ཆག་ནས་ཡོད་པའི་ཚོང་ཕུའི་ཚོགས་ཐམ་གྱི་
 འབྲེན་ཅིག།

treatment or transport back to the exporting country, or dispose off at the cost of importer as per the procedures prescribed in Schedule XVI.

CHAPTER IV EXPORT

41. In accordance with Section 6(b) and (g) of the Act, the Ministry hereby authorizes BAFRA inspectors to inspect, examine and otherwise treat plants or plant products and goods offered for export.

General Procedure

42. Export of plants and plant products including plant germplasm shall require PSC or export certificate and the application for such certificate shall comply with the following procedures:
  - (1) A duly filled application form as prescribed in Schedule XI shall be submitted at least one week in advance to any BAFRA field office along with the following documents:
    - (a) A copy of valid business license for commercial purpose; or

(ལ) སྐར་དོན་ཡིན་ཚེ་ མི་ཁྲུངས་འོས་ཤིང་ལག་ཁྱེར་གྱི་འདྲ་ཅིག།

(ཤ) གཞུང་གི་གཙུག་སྡེ་ཡང་ན་ལས་སྡེ་ཚུ་གི་ནང་འདྲེན་ཡིན་ཚེ་ ལས་ཚོགས་
གྱི་འགོ་འཛིན་གྱིས་ རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྐྱོར་འབད་ཡོད་པའི་ཡི་གུ་ཅིག།

(ད) ཕྱིར་ཚོང་འབབ་ནི་གི་དམིགས་ལྟོས་ཡོད་པའི་བསྐྱུལ་ཆས་ཚུ་ ས་གནས་ལུ་ཞིབ་
དབྱད་དང་ དངོས་སུ་བདེན་དབྱད་འབད་དགོཔ་དང་ གལ་སྲིད་ཞིབ་དབྱད་པ་གི་
མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་འབྲེལ་གནད་ཡིན་མ་སྟེ་བརྩི་ཚེ་ བརྟག་དབྱད་ ཡང་ན་ བདེན་
བརྟག་འབྲེལ་སྟེ་འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ དཔེ་ཚད་ལེན་ནི་དང་ རྐྱེད་བཞག་འབད་ནི་
ཚུ་འབད་ཚོག།

(ཉ) ཟུར་དེབ་༡༩ པའི་ནང་བཀོད་ཡོད་པ་བཞིན་ ཞིབ་དབྱད་འབད་ཚར་བའི་ལུལ་
ཞིབ་དབྱད་པ་འདི་གིས་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་ནི་གི་དོན་ལུ་ བསྐྱུལ་ཆས་འདི་ག་སྐྱིག་
དང་ ལ་བསྐྱེལ་དགོཔ་མ་ཚད་ ཟུར་དེབ་༡༠པ་དང་འཁྲིལ་བའི་ཕའི་ཀོ་སེ་ནི་ཀ་རི་
(phytosanitary) ལག་ཁྱེར་ ཡང་ན་ ཕྱིར་ཚོང་གི་ལག་ཁྱེར་ཅིག་
ཟུར་དེབ་༡༤པའི་ནང་ བཀོད་ཡོད་མི་གྲ་འཇུག་ལེན་པའི་ལུལ་སྤྲོད་དགོ།

(ཏ) རིགས་རྒྱུན་ཐོན་ཁྲུངས་ཐོབ་སྤྲོད་དང་ཁེ་ཕན་བགོ་བཤའི་རིང་ལུགས་འོག་དང་
ཤིང་མེན་པའི་ནགས་ཚལ་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁྲུངས་/ལས་སྡེ་གི་
རྒྱབ་སྐྱོན་དོ་སྐྱོར་དང་འཁྲིལ་ཞིབ་དབྱད་འབད་དགོཔ་ དང་ ཕའི་ཀོ་སེ་ནི་ཀ་རི་
(phytosanitary) ལག་ཁྱེར་སྤྲོད་དགོ།

- (b) A copy of citizenship identity card for personal use;
  - (c) A letter of recommendation signed by head of the organization, if the export is to be made by government institutions or agencies;
- (2) All consignment which is intended for export shall require field inspection and physical verification and may also conduct sampling for further examination or test, and carry out treatment, if necessary by the inspector.
  - (3) Upon completion of inspection as provided in Schedule XII shall prepare and seal the consignment for export and issue PSC as per Schedule X or export certificate after realization of fee as prescribed in Schedule XVI.
  - (4) Any export of plants and plant products under the ABS regime and NWPFs shall be inspected and issued PSC upon the recommendation from concerned Department/Agency.

ཡེའུ་པ། ནང་འཁོད་ཟུར་བརྟག།

- ༤༩ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ཡ(༡)(ཁ)པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལྷན་ཁག་གིས་འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་
ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་ལུ་ ཟུར་བརྟག་གཞོན་འབྲུག་དང་ནད་ཀྱི་ གང་ཡོད་པ་
ཡང་ན་ ནད་ཟུན་ཟུན་ཡོད་པའི་ རྫོང་ཁག་ ཡང་ན་ ས་ཁོངས་གང་རུང་ཅིག་ ནང་
འཁོད་ཟུར་བརྟག་འབད་ནི་དོན་ལུ་གསལ་བསྐྱགས་འབད་དགོ།
- ༥༠ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ལས་
གསལ་བསྐྱགས་འཐོབ་ཅིག་ ནང་འཁོད་ཟུར་བརྟག་ལག་ལེན་འཐབ་ཅུག་དགོ།
- ༥༡ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱིས་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་དང་
མཉམ་རུབ་ཐོག་ ནང་འཁོད་ཟུར་བརྟག་གི་དོན་ལུ་གཞོན་འབྲུག་གི་ཉེ་ཁ་དབྱད་ཞིབ་
འབད་དགོཔ་དང་ ཚད་ལྡན་གྱི་བྱ་སྐྱེའི་ལམ་ལུགས་བཟོ་དགོ།
- ༥༢ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱིས་དགོས་མཁོ་དང་འཁྲིལ་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོག་ཐམ་འདི་ ཟུར་བརྟག་ས་ཁོངས་ཀྱི་དོས་འཛིན་
འབད་ཡོད་པའི་འཇུལ་སྐྱོ་ནང་ བསྐྱེལ་ཆས་དེ་ཞིབ་དབྱད་དང་སྐྱོང་བཞག་འབད་ཐོག་བྱིན་
དགོ།
- ༥༣ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱིས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་ས་
གནས་ཚུ་ནང་བསྐྱེལ་འབྲེན་འབད་ནི་ཨིན་པའི་བསྐྱེལ་ཆས་ཚུ་ འཇུལ་ཞུགས་ས་སྐྱོ་ ཡང་
ན་ ཕྱིར་ཐོན་ས་སྐྱོ་ཚུ་ནང་ བསྐྱེལ་ཆས་ཞིབ་དབྱད་འབད་ཐོག་ལས་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་
འཁོད་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོག་ཐམ་འདི་བྱིན་དགོ།

CHAPTER V

INTERNAL QUARANTINE

43. In accordance with Section 5(1)(b), the Ministry hereby authorize BAFRA to declare any district or area infested or infected with quarantine pest and disease for the internal quarantine.
44. BAFRA shall impose internal quarantine upon the receipt of notification from the concerned authority.
45. BAFRA in collaboration with concerned authority shall carry out Pest Risk Analysis (PRA) and develop Standard Operating Procedure (SOP) for the purpose of internal quarantine.
46. BAFRA shall issue in-country movement permit at the designated checkpoint of quarantine area upon inspection and treatment of the consignment, if required.
47. BAFRA shall issue in-country movement permit for movement of consignment upon inspection at the entry or exit point that is to be transported to various regions in the country.

ལེའུ་ལ། ཉེས་ཚད་དང་ཉེས་བྱ།

ཞི་བའི་གཞོན་འགལ།

- ༤༥ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༤(ཀ)པ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་གཤམ་གསལ་གྱི་ཁྲིམས་ལས་འགལ་བ་
ཚུ་གཞོན་འགལ་ཡིན་པ་དང་ ཉེས་ཚད་སྲིན་དགོ།
- ༤༩ ཟུར་བརྟག་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ སྲོ་ཤིང་ སྲོ་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་ སོན་ དེ་ལས་ ས་ཚུ་ཁྲིམས་
འགལ་ཐོག་ནང་འདྲེན་འབད་ཡོད་ཚེ་ གཞོན་འགལ་ཐངས་དང་པ་ལུ་བཅཱ་ལེན་འབད་དེ་
གཏོར་བཤིག་གཏང་དགོ་པའི་ཁར་ཉེན་བརྟག་བྱིན་དགོ། གཞོན་འགལ་ཐངས་གཉེས་པ་དང་
ད་ལས་ལྟག་ཚེ་ སྲོ་ཤིང་ལེ་ལུ་སྲོ་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ལོ་གརྩམ་, ལུ་སོན་གརྩམ་, ལུ་ས་
གརྩམ་, ལུ་དངུལ་ཀྲམ་, ༡༠༠ཐམ་པ་སྲིན་དགོ་པའི་ཁར་ཁྲིམས་འགལ་འབད་མི་འདི་ལུ་
རྐྱེད་འབྲུམ་མེད་པ་སྤེ་བསྐྱུལ་ཆས་དེ་བཅཱ་ལེན་འབད་དེ་གཏོར་བཤིག་གཏང་དགོ།
- ༥༠ ཟུར་བརྟག་གཞོན་འབྲུལ་གི་གང་ཡོད་པའི་བསྐྱུལ་ཆས་དང་འཕྲད་ཚེ་ བཅཱ་ལེན་འབད་དེ་
ནང་འདྲེན་པའི་ཟད་འགྲོ་ཐོག་ གཏོར་བཤིག་འབད་དགོ་ཡང་ན་བསྐྱུལ་ཆས་འདི་ཐར་གྲོལ་
མ་འབད་བའི་ཉེ་མ་ནང་འདྲེན་པའི་ཟད་འགྲོ་ཐོག་ ཟུར་བརྟག་གཞོན་འབྲུལ་བཏོན་གཏང་
ནི་གི་དོན་ལུ་སྐྱོང་བཞག་འབད་དགོ།
- ༥༡ ཟུར་བརྟག་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ཤིང་ནང་འདྲེན་འབད་ཡོད་ཚེ་ གཞོན་འགལ་ཐངས་དང་པ་ལུ་
ཉེན་བརྟག་བྱིན་ཐོག་ བཅཱ་ལེན་འབད་དེ་གཏོར་བཤིག་གཏང་དགོ་པ་ ཡང་ན་ ནང་འདྲེན་
པའི་ཟད་འགྲོ་ཐོག་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་སའི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་ལོག་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་དགོ། གཞོན་
འགལ་ཐངས་གཉེས་པ་ལུ་ cubic feet རེ་ལུ་དངུལ་ཀྲམ་, ༡༠༠ཐམ་པ་ དང་ དེ་
ལུགས་བསྐྱུལ་ཆས་འདི་བཅཱ་ལེན་འབད་དེ་གཏོར་བཤིག་གཏང་ནི་ ཡང་ན་ ནང་འདྲེན་
པའི་ཟད་འགྲོ་ཐོག་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་དགོ།

CHAPTER VI FINES AND PENALTIES

Civil offence

48. In accordance with Section 6(a) of the Act, the following contravention of this Rule shall be an offence liable for payment of fines.
49. Illegal import of plant, plant product, seed and soil with quarantine risk shall result in seizure and destruction with warning for a first offence. The violation for the second time and beyond shall be liable to a fine of Nu. 100 per plant/1 kg of plant product/10 gm of seed/1gm of soil and the consignment shall be seized and destroyed without any compensation to the violator.
50. Encounter of consignment infested with quarantine pest shall result in seizure and destruction at the cost of the importer or the consignment shall be treated for removal of quarantine pest before release at the cost of the importer.
51. Import of wood with quarantine risk shall result in seizure and destruction or transport back to the exporting country at the cost of the importer with warning for a first offence. The violation for second time shall be liable for Nu.100 per cubic feet and such consignment shall be seized and destroyed or transport back to the exporting country at the cost of the importer.

༥༢ འཇུལ་ལྷགས་ཀྱི་ས་གནས་ལུ་བསྐྱལ་ཆས་གང་རུང་ཅིག་དགོས་མཁོའི་ཡིག་ཆ་སྐྱགས་ཏེ་
 གསལ་བསྐྱགས་མ་འབད་ཚེ་ ཐངས་དང་པ་ལུ་ཡིག་ཐོག་ཉེན་བྱེན་དགོཔ་དང་བསྐྱལ་
 ཆས་དེའི་པའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀྲ་རི་གནས་སྤངས་བཟྟག་དབྱུང་འབད་བའི་ལྷལ་ཐར་གྲོལ་གཏང་
 དགོ། ཐངས་གཉིས་པ་ལུ་འགྲུལ་འཁོར་ཁྲག་གཅིག་གི་དོ་ལས་ཉུང་བའི་བསྐྱལ་ཆས་གང་
 རུང་ལུ་ ཉེན་གངས་༤༥འི་ལས་མི་ཉེན་བསྟར་སྐྱ་ཆ་ཉུང་ཚད་དང་འགྲུལ་འཁོར་ཁྲག་གཅིག་
 གི་དོ་ཡང་ན་ལྷག་པའི་བསྐྱལ་ཆས་གང་རུང་ལུ་ཉེན་གངས་༤༠འི་ལས་མི་ཉེན་བསྟར་སྐྱ་ཆ་
 ཉུང་ཚད་སྤྲིན་དག། བསྐྱལ་ཆས་འདི་བཙམ་ལེན་འབད་དེ་གཏྲོར་བཤེག་གཏང་ནི་ཡང་ན་
 ཅན་འདྲེན་པའི་ཟད་འགོ་ཐོག་ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་སྐྱེལ་འདྲེན་འབད་དགོ།
 གཞོད་འགོལ་ཐངས་གཉིས་ཡང་ན་དེ་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡང་བསྐྱར་འཐབ་ཚེ་ཉེན་གངས་༧༠འི་
 ལས་མི་ཉེན་བསྟར་སྐྱ་ཆ་ཉུང་ཚད་སྤྲིན་དགོཔ་དང་བསྐྱལ་ཆས་བཙམ་ལེན་འབད་དེ་རིན་
 བསྟར་ཚོང་སྐྱར་འབད་དགོ།

༥༣ རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཚོག་ཐམ་མེད་པར་ཟུར་བཟྟག་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་
 ཟུར་བཟྟག་ས་ཁོངས་ལས་བསྐྱལ་ཆས་འགྲུལ་སྐྱོད་འབད་ཚེ་ གཞོད་འགོལ་དང་པ་ལུ་
 ཡིག་ཐོག་ཉེན་བྱེན་དགོཔ་པའི་ཁར་བསྐྱལ་ཆས་བཙམ་ལེན་དང་གཏྲོར་བཤེག་གཏང་
 དགོ། རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ཚོག་ཐམ་མེད་པའི་གཞོད་འགོལ་ཐངས་གཉིས་
 ཡང་ན་དེ་ལས་ལྷག་སྟེ་ཡང་བསྐྱར་འཐབ་ཚེ་ཉེན་གངས་༣༠འི་ལས་མི་ཉེན་བསྟར་སྐྱ་ཆ་ཉུང་
 ཚད་སྤྲིན་དགོཔ་དང་བསྐྱལ་ཆས་བཙམ་ལེན་འབད་དེ་གཏྲོར་བཤེག་གཏང་དགོ།

ཉེས་ཅན་གཞོད་འགོལ

༥༤ མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེའི་༢༠༠༤ ཅན་མའི་ནང་བཀོད་ཡོད་
 པའི་ འཐབ་རྩོད་དང་འཐབ་འཛིང་གི་ཉེས་ཅན་གཞོད་འགོལ་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་བརྗེ་ནི་དེ་
 ཡང་ཞིབ་དབྱེད་པ་གཅིག་ལུ་གཟུགས་ཡང་ན་ངག་ཐོག་ཚོལ་འཛིང་འབད་ཡོད་པ་དེ་ལས་དེ་
 ལུགས་ཀྱི་འབྲུང་རྒྱུ་དེ་འདི་འཕྲོ་ལས་ཁྲིམས་སྤངས་པ་ལུ་སྟམ་ཞུ་འབད་དགོ།

52. Failure to declare any consignment with required documents at the point of entry shall be served with a written warning for the first time and the consignment shall be released after examining the phytosanitary status. Non-compliance for the second time shall be liable for a fine of daily minimum wage rate of 45 days for any consignment which is less than one truck load and minimum wage rate of 60 days for any consignment which is equivalent to a truck load or more. The consignment shall be seized and destroyed or transported back to the exporting country at the cost of the importer. Repeated offence for two or more times shall be liable for a fine of daily minimum wage of 90 days and the consignment shall be seized and auctioned.
53. Without in-country movement permit for the movement of consignment from quarantine area with quarantine risk, a written warning shall be served for the first offence and the consignment shall be seized and destroyed. Repeated offences without in-country movement permit for two or more times shall be liable for a fine of daily minimum wage of 30 days and the consignment shall be seized and destroyed.

Criminal offence

54. A person shall be deemed to commit a criminal offence of assault or battery under the Penal Code of Bhutan, 2004 (amendment 2011) who physically or verbally assaults an Inspector and such incident shall be reported immediately to the Royal Bhutan Police.

༥༥ མི་ངོམ་གང་རུང་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་
ཁྲིམས་མཐུན་དབང་འཛིན་ལུ་རྒྱུ་འགོག་གི་ཉེས་ཅན་གཞོན་འགོལ་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་བརྩེ་
ནི་དེ་ཡང་ཞིབ་དཔྱད་པའི་ལཱ་གཡོག་བཀག་ཡོད་པ་ཡང་ན་རྒྱུ་འགོག་འབད་ཡོད་པ་དེ་
ལས་དེ་ལུགས་ཀྱི་འབྲུང་རྒྱུ་དེ་འདི་འཕྲོ་ལས་ཁྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ལུ་སྟུན་ལུ་འབད་དགོ།

༥༦ ཞིབ་དཔྱད་པ་གང་རུང་གིས་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་ ༢༠༠༧ ཅན་མའི་ནང་
བཀོད་ཡོད་པའི་ འཐབ་ཚུན་དང་འཐབ་འཛིན་གི་ཉེས་ཅན་གཞོན་འགོལ་འབད་ཡོད་པ་སྟེ་
བརྩེ་ནི་དེ་ཡང་མི་ངོམ་གང་རུང་ལུ་གཞུགས་ཡང་ན་ངག་ཐོག་རྒྱུ་འཛིན་འབད་ཡོད་པ་དེ་
ལས་དེ་ལུགས་ཀྱི་འབྲུང་རྒྱུ་དེ་འདི་འཕྲོ་ལས་ཁྲིམས་སྲུང་འགག་པ་ལུ་སྟུན་ལུ་འབད་
དགོལ་དང་དེ་ལུགས་ཀྱི་ཉེས་བྱ་བཀག་མི་དེ་གི་ཞི་གཡོག་བཅའ་ཁྲིམས་ ༢༠༡༠ ཅན་མ་དང་
ཞི་གཡོག་བཅའ་ཡིག་དང་སྤྱི་གས་ཞི་ ༢༠༡༢ ཅན་མ་ལྟར་གྱི་བདག་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་དང་
ལེན་འབད་ནི་ཚུ་མི་བཀག།

༥༧ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་འགོ་དཔོན་བརྩེ་མ་ཏེ་ མི་ངོམ་གང་
རུང་གིས་ བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྤྱི་གས་ཞི་འདི་དང་འབྲེལ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ལག་ཁྱེར་ཚུ་ བསྐྱར་
ནི་ རྒྱུ་མ་བཟོ་ནི་ མེད་པ་གཏང་ནི་ ཡང་ན་ གཏོར་གཏང་ཚེ་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་
ཁྲིམས་དེབ་ ༢༠༠༧ ཅན་མ་དང་འབྲེལ་ གཞོན་འགོལ་དེ་ལུ་ཉེས་ཁྲིམས་སྤྲོད་དགོ།

༥༨ མི་ངོམ་ཅིག་གིས་ བཅའ་ཡིག་འདི་འདི་དོན་ཚན་ ༡༠ པ་དང་འབྲེལ་ བཀག་བཞག་ཡོད་
པའི་ སྤོ་ཤིང་ སྤོ་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་ ཤོག་ལྟམ་ ཅ་དངོས་དང་ ས་ཚུ་ ཞིབ་དཔྱད་པའི་ཡིག་
ཐོག་གི་གནང་བ་མེད་པར་སྤོ་བཤུད་འབད་ཚེ་ འབྲུག་གི་ཉེས་འགོལ་ཁྲིམས་དེབ་ ༢༠༠༧
ཅན་མའི་དོན་ཚན་ ༢༥༩ འོག་ འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་ལུ་ཉེས་བཤེར་འབད་ནི་དོན་ལུ་
སྟུན་ལུ་འབད་དགོ།

55. Any person shall be deemed to commit a criminal offence of obstruction of lawful authority under the Penal Code of Bhutan, 2004 (amendment 2011) who impedes or obstructs the work of an Inspector and such incident shall be reported immediately to the Royal Bhutan Police.
56. Any inspector shall be deemed to commit a criminal offence of assault or battery under the Penal Code of Bhutan, 2004 (amendment 2011) who physically or verbally assaults any person and such incident shall be reported immediately to the Royal Bhutan Police and such criminal penalization shall not preclude administrative actions as per Civil Service Act, 2011 and Bhutan Civil Service Rules and Regulations, 2018.
57. Any person including BAFRA officials, who alters, forges, counterfeits, defaces or destroys any certificates issued under the Act and these Rules shall be an offence punishable under the Penal Code of Bhutan, 2004 (amendment 2011).
58. A person who removes a plant, plant product, package, goods and soil that has been withheld as provided in Rule 10 of this Rules, without the written authority of an inspector shall be reported to the relevant authority for criminal prosecution under section 253 of Penal Code of Bhutan, 2004 (amendment 2011).

ལེའུ་ཡ བ།
སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ཆོག་

འཕྲི་སྤྱོད་ཆོག་

༥༩ ལྷན་ཁག་གིས་ཆ་འཛོག་འབད་ཡོད་པའི་བཅའ་ཡིག་དང་བྱུར་དེབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུ་
དགོས་མཁོ་ནམ་འབྱུང་དང་བསྟུན་ཏེ་ འཕྲི་སྤྱོད་འབད་ཆོག།

དེས་ཚིག་ཆོག་

༦༠ བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚིན་ལཱ་ལྷན་པའི་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་དེས་ཚིག་གི་ཁ་སྐོང་ལཱ་དང་བཅའ་
ཡིག་འདི་གི་དོན་ལཱ་ གཤམ་གསལ་ གྱི་མིང་ཚིག་ཚུ་འི་གོ་དོན་འདི་དོན་ཚིན་འདི་ནང་ཆེད་
བརྗོད་འབད་མི་ལྷན་ཡིན།

- བཅའ་ཁྲིམས་ འབྲུག་གི་སྤྱི་ཤིང་བྱུར་བརྟུན་བཅའ་ཁྲིམས་ ༡༩༩༣ ཚན་མ།
- སྤྱི་ལཱ་ཚད་འཛིན་ གཞོན་འབྲུལ་ཚད་འཛིན་འབད་ནི་གི་དོན་ལཱ་ལག་ལེན་འབབ་པའི་ རང་
ཐབས་ཤེས་ བཞིན་གྱི་དགྲ་ འགྲན་ཚོལ་ཚན་ ཡང་ན་ རོ་འགྲན་འབད་མི་ཅིག།
- བརྒྱུལ་ཆས་ སྤྱི་ཤིང་ སྤྱི་ཤིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ ཡང་ན་ ཅ་ཆས་གཞན་གྱི་གྲངས་ཚད་
ཅིག་ རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལས་གཞན་ཅིག་ལཱ་འགྲུལ་སྤྱོད་འབད་ཡོད་པ་
དང་དགོས་མཁོ་འབྱུང་ཚེ་ཕའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀ་རི་ལག་ཁྱེར་གཅིག་གི་འགབ་
ཡོད་མི་ཅིག། (བརྒྱུལ་ཆས་དེ་ མཁོ་ཆས་གཅིག་ ཡང་ན་ མཁོ་ཆས་
ལེ་ཤེ་གི་བསྐྱོམས་ཡོད་མི་ལཱ་གོ)
- ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་ བརྒྱུལ་ཆས་ཕྱིར་ཚོང་འབབ་མི་གི་རྒྱལ་ཁབ།
རྒྱལ་ཁབ་

CHAPTER VII MISCELLANEOUS PROVISION

Amendment

59. The Ministry may amend the provisions of this Rule and the Schedules adopted thereunder as and when required.

Definitions

60. In addition to the definitions set out in Section 4 of Plant Quarantine Act of Bhutan 1993, for the purpose of this Rules, the following terms shall have the meaning ascribed to them hereunder;

Act	Plant Quarantine Act of Bhutan, 1993
Biological control agent	A natural enemy, antagonist or competitor, or other organism, used for pest control
Consignment	A quantity of plants, plant products and/or other articles being moved from one country to another and covered, when required, by a single phytosanitary certificate (a consignment may be composed of one or more commodities or lots)
Exporting Country	Country from where the consignment are being exported

བཀག་བཞག་   བསྐྱལ་ཆས་ཅིག་ སའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀྲ་རི་གི་ཐབས་ལམ་ལས་བརྟེན་ ཡིག་
 ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་འཛིན་ ཡང་ན་ ཉང་འཁོད་བཞག་ཡོད་པ།

ཡུན་བརྟན་གནས་
 བྱི་   གཞོད་འབྲུབ་ཅིག་ སའོངས་ཅིག་ནང་འཇུལ་བའི་ཤུལ་ སྤྱགས་ལུ་ཡུན་
 རིང་གནས་བརྟུག་ནི།

ཡན་ལག་ཡིག་ཚང་   འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ག་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་ འབྲུག་ནང་
 འཁོད་ལུ་ཡོད་པའི་ཡན་ལག་ཡིག་ཚང་ཆམ་ཉམ།

གསམ་རབ་   མ་སྐྱམ་པར་ཡོད་མི་ འབྲེག་ཆགས་ཆགས་པ་ ཡང་ན་ སོ་སོ་སྡེ་ཉམས་
 སྲུང་འབད་ཡོད་པ།

ཤིང་འབྲེས་དང་
 ཚོན་བསྡེ་   རྩོ་ཤིང་གི་ཆ་ཤས་གསམ་རབ་ཅིག་ ཟ་སྦྱོད་ ཡང་ན་ བཟོ་སྦྱོར་གྱི་
 དམིགས་དོན་བསྐྱེད་ཡོད་པ་དང་ བརྟུགས་ནི་གི་དོན་ལུ་མེན་པའི་ མཁོ་
 ཆས་གི་རིགས་ཅིག།

ལྷངསམ་བདུག་སྟེ་
 འབྲུབ་གསལ་ནི་   མཁོ་ཆས་འདི་ལུ་མིལ་པོ་ ཡང་ན་ གཙོ་བོ་ རྩས་སྦྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལྷངསམ་གྱི་བདུག་སྟེ་ གྱི་སྦྱོང་བཞག་འབད་ནི།

རང་མ་པ་ལ་སམ་   རིགས་རྒྱུད་སྟེལ་ནི་ ཡང་ན་ ཉམས་སྲུང་གི་ལས་རིམ་ཚུ་ནང་ལག་ལེན་
 འཐབ་ནི་གི་དམིགས་དོན་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་རྩོ་ཤིང་།

ཟུར་བརྟག་ས་
 ཁོངས་   སའོངས་ནང་འཁོད་ ཟུར་བརྟག་གཞོད་འབྲུབ་ཡོད་པ་དང་ གཞུང་
 འབྲེལ་ཚང་འཛིན་འབད་ཡོད་པ་ཅིག།

རང་འབྲེན་ཚོག་ཐམ་   རང་འབྲེན་གྱི་དོན་ལུ་གསལ་བཀོད་འབད་ཡོད་པའི་ སའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀྲ་རི་
 གི་དགོས་མཁོ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ མཁོ་ཆས་ནང་འབྲེན་འབད་ཚོག་པའི་
 ཡིག་ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཅིག།

Detention	Keeping a consignment in official custody or confinement, as a phytosanitary measure
Establishment	Perpetuation, for the foreseeable future, of a pest within an area after entry
Field office	All the branch office of Bhutan Agriculture and Food Regulatory Authority within Bhutan
Fresh	Not dried, deep-frozen or otherwise conserved
Fruits and vegetables	A commodity class for fresh parts of plants intended for consumption or processing and not for planting
Fumigation	Treatment with a chemical agent that reaches the commodity wholly or primarily in a gaseous state
Germplasm	Plants intended for use in breeding or conservation programmes
Quarantine area	An area within which a quarantine pest is present and is being officially controlled
Import Permit	Official document authorizing importation of a commodity in accordance with specified phytosanitary import requirements

གང་ཡོད་པ་(མཁོ་
ཆས་ནང་) སྲོ་ཤིང་ ཡང་ན་ སྲོ་ཤིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ནང་གི་ གསེན་པོའི་གཞོན་འབྲུག་
ཡོད་མི་གི་མཁོ་ཆས་ཅིག། གང་ཡོད་པའི་གངས་སུ་ནང་གི་གང་ཡོད་མི་ཚུ་
ཡང་བརྩི་ནི།

ཞིབ་དཔྱད་པ་ འབྲུག་སོ་ནམ་དང་ཟ་ཆས་ཁྲིམས་དོན་དབང་འཛིན་གྱི་བསྐྱོ་བཞག་འབད་
ཡོད་པའི་ཞིབ་དཔྱད་པ་ཅིག།

རྟགས་ ཚང་འཛིན་འབད་ཡོད་པའི་ཅ་ཆས་གི་ སའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀ་རི་གི་གནས་
སྟངས་དོ་སྟོར་འབད་ནི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་སྤྱི་ལུ་དོས་འཛིན་ཡོད་པའི་ ཡིག་
ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ཐིུ་ ཡང་ན་ དོ་རྟགས་བཀོད་མི་ཅིག།

གྲོན་པོ་ སོ་ནམ་དང་རྟགས་ཚལ་ལྷན་ཁག་གི་ འགན་ཁག་པོག་མིའི་གྲོན་པོ།

རྒྱལ་ཡོངས་སྲོ་ཤིང་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲོ་ཤིང་ཉེན་སྲོབ་ལྗེ་བ་གི་གསལ་བཀོད་འབད་ཡོད་པའི་བྱ་སྐོ་ཚུ་
ཉེན་སྲོབ་ལས་ འབད་ནི་གི་དོན་ལུ་ གཞུང་གིས་ཡིག་ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ཞབས་ཏྲག་
ཚོགས་ གཞི་བཅུགས་འབད་མི་ཅིག།

གཞོན་འབྲུག་ སྲོ་ཤིང་ ཡང་ན་ སྲོ་ཤིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་ལུ་ གཞོན་འཚོ་ཆེ་བའི་ རིགས་སྣ་
སེམས་ཅན་ ཡང་ན་ གཞོན་འབྲུག་གང་རུང་གི་ཆ་ཤས་ཅིག།

གཞོན་འབྲུག་ལས་ གཞོན་འབྲུག་འགོ་བཅུགས་དང་ དར་ཁྱབ་འབྱུང་སྲིད་མི་སྲིད་ དེ་ལས་
བརྟེན་པའི་ཉེན་ཁ་ གཅིག་ཁར་འབྲེལ་བའི་འབྱུང་འོས་ཅན་གྱི་ ཁེ་འབབ་གནད་ཁུངས་ཀྱི་
སྲོམ་ཉིད།

གཞོན་འབྲུག་གི་ཉེན་ སྐྱེ་ལྡན་རིག་པའི་ ཡང་ན་ ཚན་རིག་དང་ ཁེ་འབབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུ་དབྱེ་
ལ་དཔྱད་ཞིབ་ དཔྱད་འབད་ཐོག་ སྐྱེ་ལྡན་དེ་གཞོན་འབྲུག་ཡིན་མིན་ཐག་བཏྲག་ནི་དང་
ཚང་འཛིན་འབད་དགོ་མིན་དགོ་ནི་དང་ འདི་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཡིན་
པའི་ སའི་ཀྲོ་སེ་ནི་ཀ་རི་གི་ཐབས་ལམ་ཚུའི་ལུས་པ།

Infestation (of a commodity)	Presence in a commodity of a living pest of the plant or plant product concerned. Infestation includes infection
Inspector	An inspector appointed by BAFRA
Mark	An official stamp or brand, internationally recognized, applied to a regulated article to attest its phytosanitary status
Minister	The Minister responsible for the Ministry of Agriculture and Forest
National Plant Protection Organization	Official service established by a government to discharge the functions specified by the IPPC
Pest	Any species, strain or biotype of plant, animal or pathogenic agent injurious to plants or plant products
Pest risk	The probability of introduction and spread of a pest and the magnitude of the associated potential economic consequences
Pest Risk Analysis	The process of evaluating biological or other scientific and economic evidence to determine whether an organism is a pest, whether it should be regulated, and the strength of any phytosanitary measures to be taken against it

སྤྱོད་ཟུར་བརྟག་ ཟུར་བརྟག་གཞོན་འབྲུལ་འགོ་བརྩུགས་དང་ཡང་ན་ དར་ཁྱབ་འགྲུ་ནི་
ལས་སྤོན་འགོག་འབད་ནི་ ཡང་ན་ ཡིག་ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་ཚད་འཛིན་
ངེས་གཏན་བཟོ་ནི་དོན་གྱི་ལས་དོན་ཚུ།

བཀག་ཆ་ གསལ་བཀོད་འབད་ཡོད་པའི་གཞོན་འབྲུལ་ ཡང་ན་ མཁོ་ཆས་ཚུ་ནང་
འབྲེན་འབད་མ་ཚོག་པའི་ སའི་གྲོ་སེ་ནི་གི་རི་ལས་བརྟེན་པའི་ཚད་འཛིན།

ཟུར་བརྟག་ ཚད་འཛིན་ཅ་ཆས་ཚུ་ ཞིབ་རྟོག་དང་ཞིབ་འཚོལ་ ཡང་ན་ ཞིབ་དཔྱད་
བརྟག་དཔྱད་དང་ཡང་ན་ སྤྱོད་བཞག་ཉེང་སྐལ་འབད་ནི་དོན་ལུ་ ཡིག་
ཚང་དང་འབྲེལ་བའི་དམ་འཛིན།

བཀག་དམ་ དམིགས་གསལ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚུ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ གསལ་བཀོད་འབད་
ཡོད་པའི་མཁོ་ཆས་ནང་འབྲེན་ ཡང་ན་ འགྲུལ་སྤྱོད་འབད་ཚོག་པའི་
སའི་གྲོ་སེ་ནི་གི་རི་ལས་བརྟེན་པའི་ཚད་འཛིན།

སོན་ བརྩུགས་ནི་གི་སོན་ ཡང་ན་ བརྩུགས་ནི་འདམིགས་དོན་ཡོད་མི་དང་
ཟ་སྤྱོད་ ཡང་ན་ བཟོ་སྦྱར་གི་དོན་ལུ་མེན་པའི་ མཁོ་ཆས་དང་འབྲེལ་
བའི་སོན་གྱི་རིགས་ཅིག།

ས་ ས་ཡང་ན་ ལུད་བརྒྱུད་དེ་སྤྱོད་འཛུ་སྤྱེ་ནི་ ཡང་ན་ འཕེལ་ནི་ ཡང་ན་
གཞོན་འབྲུལ་གི་གནས་ནི།

ཤིང་ མཁོ་ཆས་དང་འབྲེལ་བའི་སོན་གྱི་རིགས་ ཤིང་རིལ་རི་ ཤིང་འབྲུ་འབྲུ་
ཤིང་གི་གཞོག་ཀོ་ ཡང་ན་ ཤིང་ལས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཆ་ ཡང་ན་ ཤིང་
ཕྲགས་ཡོད་མེད་ལྗི་ལྟར་ཡང།

Plant quarantine	All activities designed to prevent the introduction and/or spread of quarantine pests or to ensure their official control
Prohibition	A phytosanitary regulation forbidding the importation or movement of specified pests or commodities
Quarantine	Official confinement of regulated articles for observation and research or for further inspection, testing and/or treatment
Regulated article	Any plant, plant product, storage place, packaging, conveyance, container, soil and any other organism, object or material capable of harbouring or spreading pests, deemed to require phytosanitary measures, particularly where international transportation is involved
Soil	Any medium such as earth or compost in which plants can grow or be propagated or which may serve to harbor any pests.
Standard	Document established by consensus and approved by a recognized body, that provides, for common and repeated use, rules, guidelines or characteristics for activities or their results, aimed at the achievement of the optimum degree of order in a given context
Test	Official examination, other than visual, to determine if pests are present or to identify pest
Treatment	Official procedure for the killing, inactivation or removal of pests, or for rendering pests infertile or for revitalization
Wood	A commodity class for round wood, sawn wood, wood chips or dunnage, with or without bark

ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་ ཤིང་ ཡང་ན་ ཤིང་གི་ཐོན་སྐྱེད་རྩིས་གི་(ཤོག་ཀུའི་ཐོན་སྐྱེད་མ་བཅི་བར་)
དོ་སྟོང་ གྱི་རྒྱ་ཆ མའོ་ཆས་བཏུག་ནི་ ཉེན་སྲོལ་འབད་ནི་ ཡང་ན་ འབག་ནི་དོན་ལུ་ལག་
ལེན་འཐབ་མི་(ཤིང་ལས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ཆ་བཅི་སྟེ།)

སྤྱི་ཟླ་ ༥ པའི་དབྱིན་ཆེས་ ༡ སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལུ་བཟོ་འགྲུབ།

(མིང་ཉགས་)

Wood-
packaging
material

Wood or wood products (excluding paper products) used in supporting, protecting or carrying a commodity (includes dunnage)

Made this on the 1st day of 5th month, 2018

(Signature)

SCHEDULE

ཟུང་དབུ་, ས་ མ རྒྱལ་འདྲེན་ཚོགས་མཉམ་གྱི་དོན་ལུ་ལྷ་ཡིག།
SCHEDULE I: Application for Issue of Import Permit

To,

_____
 I/We, the importer / the authorized agent of the importer, herewith submit an application for issuance of permit to import the following plants and / or plant products:

Name and Address of Applicant :

_____
 _____
 _____

Details of consignment

Sl. No.	Common Name	Scientific Name	Variety	Quantity

Purpose of importation : _____

Origin or source of plants/plant product/seed/tissue culture: _____

Address of supplying agency : _____

Means of conveyance : _____

Place of entry : _____

Final Destination : _____

Expected date of arrival : _____

_____
 Signature of applicant
 (seal)

ཐུང་དེབ་ལྔ་ བ་ ༨ སྤྱི་ལོ་དང་སྤྱི་ལོ་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ནང་འདྲེན་ཚེག་ཐང་ལ།

SCHEDULE II: Import Permit for Plants and Plant Products

Importer	Exporter
Entry Point	Country of Origin
Botanical Name	Common Name/Variety Quantity (Wt/No.)
Final Destination	Expected date of arrival
General Entry Conditions: The Consignment of plants and plant products should be:	
Special Entry Conditions/ Additional Declaration	
PEQ Requirements	
Date of Issue Valid until Place of Issue	Name and Signature of Authorized Officer

ཟུར་དེབ་༥ པ་ མ་ སྲོ་གིང་གསལ་ཚུ་ནང་འབྲེན་འབད་ནི་དོན་ལུ་གནང་བ་འགྲུབ་པའི་སྐུལ་རྒྱབ་ཞིའི་ཚུ་ཨ།

**SCHEDULE III: Approved Packing Materials for the Import
of Live Plants**

- (1) Sterilized soil/peat
- (2) Sterilized sphagnum moss
- (3) Wood wool
- (4) Exfoliated vermiculite
- (5) Ground cork
- (6) Wood shavings
- (7) Coconut fiber
- (8) Shredded paper
- (9) Coco peat

ལྷན་འབྲེན་གྱི་ལྷན་འབྲེན་འཛུགས་ཀྱི་འཕྲོད་སྐྱོང་གི་འཇམ་འཛུགས་ཀྱི་སྒྲིག་ཁྲུང་

SCHEDULE IV: Restrictions on Vegetative Planting Material and Seeds and Conditions for Import

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Apple	Malus	Fireblight (<i>Erwinia amylovora</i>) Apple proliferation Apple viruses	1. Quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Apricot and other stone fruits	Prunus	Fireblight (<i>Erwinia amylovora</i>) Plum pox virus (Sharka) Prunus necrotic ringspot virus Prunus dwarf virus	1. Import quarantine pest and diseases tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Avocado	Persea	Avocado sunblotch viroid	1. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Banana	Musa	Bunchy top virus Moko disease (<i>Pseudomonas solanacearum</i>) Panama wilt (<i>Foxysporum fs. cubense</i>) Nematodes Blood disease (<i>Xanthomonas campestris pv. celebensis</i>) Cameroon marbling disease	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication. 3. Hot water treatment.
Cardamom	Amomum & Elettaria	Virus diseases Fungal disease	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture certified nurseries and/or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Cassava	Manihot	Cassava bacterial blight (<i>Xanthomonas campestris pv. manihotis</i>) Root rot (<i>Phaseolus manihotis</i>) Cassava mosaic viruses	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication. 3. Hot water treatment 4. Fungicide seed dressing

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Chestnut	Castanea	Chestnut blight (<i>Endothia parasitica</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Citrus (Mandarins, oranges, lemons, limes and kumquat)	Citrus F: Rutaceae	Citrus greening bacterium Citrus exocortis viroid Citrus triseteva virus Citrus stubborn spiroplasma Mal secco (<i>Deuterophoma tracheiphila</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prohibited 2. Seeds for research <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2.2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Coconut (and all palms)	Palmae	Lethal yellowing mycoplasma Cadang cadang viroid Vanuatu disease virus (Foliar decay Myndus taffini) Coconut leaf miner (<i>Promocothea cumingi</i>) Lethal bole rot (<i>Marasmiellus cocophilus</i>) Cape St. Paul wilt Kaincope Kribi Red ring (<i>Rhadinaphelenchus cocophilus</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prohibited 2. Fumigate 3. Fungicide seed dressing 4. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Coffee	Coffee	American leaf spot (<i>Omphalia flavida</i>) Coffee berry borer (<i>hypothenemus hampii</i>) Blister spot virus Powdery rust (<i>Hemileia coffeicola</i>) Tracheomycosis (<i>Fusarium xylariodes</i>) Blister spot virus Ringspot virus Coffee berry disease (<i>Colletotrichum coffeanum</i>)	1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and / or 2. Reduce moisture content below 12% 3. Fumigate 4. Fungicide seed dressing 5. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Cotton	Gossypium	Seedling blight (<i>Ascochyta gossypii</i>) Boll weevils (<i>Anthonomus spp.</i>)	1. Quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2. Fumigate 3. Fungicidal seed dressing
Cowpea	Vigna	Cowpea mosaic Cowpea aphid-borne mosaic Cowpea mild mottle / mottle Cowpea severe mosaic	1. Import quarantine pest and diseases tested seeds
Garlic, Onion, Leek, Chives and Shallot	Allium	Onion smut (<i>Urocystis cepulae</i>) Stem and bulb nematodes (<i>Ditylenchus dipsaci</i>)	1. Import Quarantine pest and disease tested seeds or/bulbs
Ginger	Zingiber	Fusarium wilt Nematodes	1. Import quarantine pest and disease tested rhizomes 2. Hot water treatment 3. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
			disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Grapevine	Vitis	Pierce's disease mycoplasma Flavescence doree Grapevine viruses Phylloxera aphid Black rot (<i>Guinardia bidwellii</i>) Bacterial blight (<i>Xanthomonas ampelina</i>)	1. Import Quarantine pest and disease tested cuttings/or sterile culture and / or 2. Hot water treatment 3. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Grasses	Graminae Various	Pierce's disease mycoplasma Virus diseases	1. Import quarantine pest and disease tested seeds and / or 2. Hot water treatment 3. Fungicidal seed dressing 4. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Groundnut	Arachis	Groundnut mottle Groundnut stunt Scab (<i>Sphaceloma arachidis</i>)	1. Import quarantine pest and disease tested shelled seeds and / or 2. Fungicidal seed dressing 3. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Lettuce	Lactuca	Lettuce mosaic virus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested shelled seeds and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Lucerne	Medicago	Bacterial wilt (<i>Corynebacterium insidiosum</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested seeds and / or 2. Streptomycin dip 3. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Maize	Zea	Stewart's wilt (<i>Erwinia stewartii</i>) Mildew (<i>Pernosclerospora sp.</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested seeds and / or 2. Dry seed at 40°C for 24 hr. 3. Soak in sodium hypochlorite
Mango	Mangifera	Mango scab (<i>Elsinoe mangiferae</i>) Powdery mildew (<i>Erysiphe polygoni</i>)	
		Mango malformation and bunchy top (<i>Fusarium moniliforme</i>) Black spot (<i>Pseudomonas mangiferae</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Mushroom	Agaricus	Mushroom viruses	Spawn to be virus tested
Pea	Pisum	Pea seed borne mosaic virus	Import quarantine pest and disease tested seeds
Passion fruit	Passiflora	Passion fruit woodiness virus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Pear	Pyrus	Fireblight (<i>Erwinia amylovora</i>) Pear decline Pear viruses	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Pepper	Piper	Stunting disease	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Pineapple	Ananas	Tomato spotted wilt virus Nematodes	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested plantlets or seedlings in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Potato	Solanum	Spindle tuber viroid Andean potato latent virus Potato blackring virus Wart (<i>Synchytrium endobioticum</i>) Nematodes (<i>Globodera</i> spp.) Potato viruses Skin spot (<i>Polystalium pustulans</i>) Bacterial ringrot (<i>Corynebacterium sepedonicum</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested tubers or seedlings in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Rice	Oryza	White tip nematode (<i>Aphelenchoides besseyi</i>) Bacterial leaf blight (<i>Xanthomonas oryzae</i>) Bacterial leaf streak (<i>Xanthomonas translucens</i> fs. <i>oryzicola</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested seeds/culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication. 3. Hot water treatment 4. Fungicidal seed dressing

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Rubber	Hevea	South American leaf blight (<i>Microcyclus ulei</i>)	1. Prohibited from South America 2. Import quarantine pest and disease tested tubers or seedlings in sterile culture
Sorghum	Sorghum	Downy mildews (<i>Sclerospora spp.</i> , <i>Sclerospora macrospora</i>)	1. Import quarantine pest and disease tested seeds/culture 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication 3. Hot water treatment 4. Fungicidal seed dressing
Soybean	Glycine	Soybean dwarf virus Soybean mosaic virus Purple blotch (<i>Cercospora kikuchii</i>) Anthracnose (<i>Colletotrichum truncatum</i>) Downy mildew (<i>Pernospora manshurica</i>)	1. Import quarantine pest and disease tested seeds 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Strawberry	Fragaria	Strawberry viruses	1. Import quarantine pest and disease tested ramets/stems/stolons/culture

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
Sugarcane	Saccharum	Fiji disease virus Sugarcane mosaic virus Leaf scald (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>albicans</i>) Gummosis (<i>X. campestris</i> pv. <i>vasculorum</i>) Downy mildew Chlorotic streak virus Grassy shoot mycoplasma	1. Import quarantine pest and disease tested culms/cuttings/ culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication 3. Hot water treatment
Sweet potato	Ipomea	Sweet potato witches broom mycoplasma Sweet potato internal cork virus Sweet potato mosaic virus Blackwood	1.Import quarantine pest and disease tested tubers/ culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Taro	Alocasia Colocasia Xanthosoma	Alomae and bobone Dasheen mosaic virus	1.Import quarantine pest and disease tested tubers/ culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Tea	Camellia	Blister blight (<i>Exobasidium vexans</i>) Phloem necrosis virus Root lesion nematode	1. Import quarantine pest and disease tested seeds/seedlings/ culture and / or 2. Surface sterilize (Cu) and spray Calixin 3. Fungicidal soak

Common Name	Genera or species	Quarantine pests *	Prohibitions & conditions for import
		<i>(Pratylenchus loosi)</i>	4. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Tomato	Lycopersicon	Bacterial canker <i>(Corynebacterium michiganense)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Import quarantine pest and disease tested seeds/ culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication 3. Hot water treatment
Yam	Dioscorea	Fusarium oxysporum Virus diseases Rusts	<ol style="list-style-type: none"> 1.Import quarantine pest and disease tested tubers/ culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.

ལྷན་དོན་པ་ ༩ བརྒྱུགས་ནི་མེད་ཆུང་འབྲི་བཀག་དམ
SCHEDULE V: Restrictions on Seeds for Planting

Common Name	Genera or species	Quarantine pests*	Prohibitions & conditions for import
Apricots and other stone fruits	Prunus	Prunus necrotic ringspot virus Prunus dwarf virus	1. Import quarantine pest and disease tested seeds in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Avocado	Persea	Avocado sunblotch viroid	1. Import quarantine pest and disease tested seeds in sterile culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Barley Oats Rye Triticale Wheat	Hordeum Avena Secale Triticum	Triticum Ergot (<i>Claviceps spupurea</i>) Dwarf bunt (<i>Tilletia contraversa</i>) Spikelet rot (<i>Pseudomonas atrofascens</i>) Wheat Stem blast	1. Import quarantine pest and disease tested seeds/culture and / or 2. Fungicide seed dressing 3. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.
Bean	Phaseolus	Halo blight (<i>Ps. phaseolicola</i>) Common blight (<i>Xanthomonas phaseoli</i>) Wilt (<i>Corynebacterium flaccumfaciens</i>)	1. Import quarantine pest and disease tested seeds.

Common Name	Genera or species	Quarantine pests*	Prohibitions & conditions for import
Chillies	Capsicum	Phytophthora blight (<i>Phytophthora capsici</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Import quarantine pest and disease tested seeds/culture and / or 2. Culture in post-entry quarantine facilities for regulatory measures to detect quarantine pest and disease. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication 3. Fungicidal seed dressing.
Invasive weed species/ Invasive Alien Species (IAS)			Prohibited
Orchids/ ornamental			<ol style="list-style-type: none"> 1. Quarantine pests and diseases tested plantlets or seedlings in sterile culture and/or 2. Conduct post-entry quarantine to detect quarantine pests and diseases. The concern entities should declare the propagating materials as disease free prior to multiplication.

ལྷན་པོའི་པ་ ༩ རྒྱལ་ཚལ་ནང་གི་ཤིང་གི་རིགས་སྐད་དང་ དེའི་ཐོན་སྐྱེད་ཚུའི་ནང་འདྲེན་གྱི་བཀག་དམ་
SCHEDULE VI: Restrictions on Import of Forestry Tree Species and its Products

Common Name	Genera or species	Quarantine pests*	Prohibitions and conditions for import
Pine	<i>Pinus</i> spp.	1. <i>Bursaphelenchus xylophilus</i> (Pinewood nematode) 2. <i>Monochamus sutor</i> (Long horn beetle, vector of pinewood nematode, Coleoptera, cerambycidae) 3. <i>Tomicus pinipreda</i> (Pine shoot beetle, Coleoptera, Scolytidae) 4. <i>Cronartium ribicola</i> (White pine blister rust) 5. <i>Fusarium subglutinans</i> f. sp. <i>pini</i> (<i>Giberella fujikoroi</i> var. <i>subglutinans</i>) (Pine pitch canker)	1. PSC 2. Pine wood nematode and its vector free certificate for packing materials of pine wood. 3. Pine wood nematode and its vector free certificate for packing materials of pine wood. 4. Pine shoot beetle free certificate for Christmas trees, logs and pine nursery stock. 5. White pine blister rust free certificate for planting materials of pines. 6. Planting material including seeds and packing material of <i>Pinus</i> species should be free from pitch canker and its vector.
Blue pine	<i>Pinus wallichiana</i>	<i>Ips schmutzenhoferi</i> (Eastern Himalayan bark beetle), Coleoptera, scolytidae	1. PSC 2. Import of debarked logs and poles, bark beetle free.
Spruce	<i>Picea spinulosa</i>	<i>Ips schmutzenhoferi</i> (Eastern Himalayan bark beetle), Coleoptera, scolytidae	1. PSC 2. Import of debarked logs and poles, bark beetle free.

Common Name	Genera or species	Quarantine pests*	Prohibitions and conditions for import
Willow	<i>Salix babylonica</i>	<i>Anoplophora glabripennis</i> (Asian long horn beetle) Coleoptera, cerambycidae	1. PSC
Elm	<i>Ulmus</i> spp.	1. <i>Scolytus scolytus</i> (vector of Dutch elm disease). Coleoptera, scolytidae 2. <i>Ophiostoma ulmi</i> (Dutch Elm disease)	1. PSC
Oak	<i>Quercus</i> spp.	<i>Ceratocystis fagacearum</i> (Oak wilt and die back)	1. PSC
Sandal wood	<i>Santalum album</i>	Mycoplasma and allied diseases	1. Mycoplasma diseases free certificate and PSC
Toona	<i>Toona ciliata</i>		
Wattle	<i>Acacia</i> spp.		
Alder	<i>Alnus</i> spp.		
Robinia	<i>Robinia</i> spp.		
Elm	<i>Ulmus</i> spp.		
Angu	<i>Fraxinus</i> spp.		
Oak	<i>Quercus</i> spp.		
Mulberry	<i>Morus</i> spp.		
Baer	<i>Ziziphus</i> spp.		
-	<i>Paulownia</i> spp.		
Teak	<i>Tecktona</i> spp.		
Rubber	<i>Ficus elastica</i>		
Champa	<i>Michelia</i> spp.		

ཟུར་དེབ་ ༧ ས་ ༩ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འཁོད་ལུ་ ཟུར་བརྟག་ལས་བརྟེན་གལ་ཅན་ཡིན་པའི་ དར་ཁབ་འབྱུང་སྐོལ་
 ཡོད་པའི་གཞོན་འབྲུག་དང་ གཞན་བརྟེན་སྲིན་འབྲུག་ཚུ་གི་ཐོ་
 SCHEDULE VII: List of Endemic Pests and Parasites of Quarantine
 Importance within Bhutan

Common name	Genera or species	Quarantine Pests	Precautionary measures to be taken
Spruce Blue Pine	<i>Picea spinulosa</i> <i>Pinus wallichiana</i>	<i>Ips schmutzenhoferi</i> - (Eastern Himalayan Bark beetle) Coleoptera, scolytidae <i>Arcethobium minutissimum</i> (Blue pine dwarf mistletoe) and <i>Arcethobium pini</i> (Spruce dwarf mistletoe)	1.Transportation of logs and poles with bark should be prohibited. 2.Infesteds logs/poles or branches should not be permitted for movement
Spruce	<i>Picea spinulosa</i>	<i>Sirococcus conigenus</i> (Sirococcus shoot blight)	1.PSC
Chir pine	<i>Pinus roxburghii</i>	<i>Lambdina</i> spp.	1.PSC
Chir pine	<i>Pinus roxburghii</i>	<i>Ips longifolia</i> (Bark beetle)	1. PSC 2. Import of debark logs and piles, bark beetle free
Blue pine	<i>Pinus wallichiana</i>	<i>Cronartium ribicola</i> (blister rust)	1. PSC 2. Import of debark logs and piles, bark beetle free
Blue pine	<i>Pinus wallichiana</i>	<i>Leptographium bhutanensis</i> sp. Associated with the root collar <i>Hylobitelus chenkupdorjii</i>	1. PSC 2. Import of debark logs and piles, bark beetle free

ལྷན་དོན་པ་ མ་ ལྷན་བརྟག་ལམས་བརྟེན་གལ་ཅན་ཨིན་པའི་གིང་འབྲས་ཀྱི་སྤྱང་མ་འཚོ་བ་བརྟེན་ས་དང་
བརྟག་སྐྱེལ་ རྣམ་འདྲེན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཚུ།

SCHEDULE VIII: Fruit flies of Quarantine Importance, Hosts and Distribution, Conditions for Import

Sl. No.	Quarantine Pest	Host	Distribution	Prohibitions and conditions for import
1	<i>Anastrepha fraterculus</i>	<i>Peach, guava, citrus</i>	Central &S.America	1. PSC from the countries it has been reported
2	<i>A. ludens</i>	Citrus	Central America	
3	<i>A. mombinpraeotans</i>	Guava , Mango	Central & S.America	
4	<i>Batrocera tsuneonis</i>	Citrus	China & Japan	
5	<i>Ceratitis capitata</i>	Citrus and peach	Widespread	
6	<i>C. catoirii</i>	Guava and others	Mauritius & Reunion	
7	<i>C. cosyra</i>	Mango	Africa	
8	<i>Ceratitis rosa</i>	Citrus, Chilli, Guava, Papaya, Peach	Mauritius & Reunion, Africa	
9	<i>Daucus ferrugineus</i>	Papaya	Malaysia	
10	<i>D. oleae</i>	Olive	Mediterranean & Africa	
11	<i>D. tryoni</i>	Various	Australia (Q & NSW)	
12	<i>D. umbrosus</i>	Passion fruit	Malaysia	
13	<i>Pardalaspis cyanescens</i>	Tomato	Madagascar	
14	<i>P. quinaria</i>	Citrus & guava	Africa	
15	<i>Rhagoletis cerasi</i>	Cherry	Europe	
16	<i>R. cingulata</i>	Cherry	North America	
17	<i>R. completa</i>	Peach & Walnut	USA	
18	<i>R. fausta</i>	Cherry	North America	
19	<i>R. pomonella</i>	Apple	North America	

**ཟུར་དེབ་༧(ཀ) ས་ ཉེན་སྲུང་འབད་ཡོད་པ་དང་ གཞན་རིགས་སྣ་ཚུ་ཉེན་འབྲེན་དང་ཕྱིར་ཚོང་།
ཉེན་སྲུང་འབད་ཡོད་པ་དང་གཞན་རིགས་སྣ་ཚུ་ཉེན་འབྲེན་དང་ཕྱིར་ཚོང་།**

**SCHEDULE IX 'A': Protected and other Species for Import and Export
Protected Species for Import and Export**

The plant species listed as protected list under 427 of the Forests and Nature Conservation Rules and Regulations, 2017 (revised schedule) and import and export of such species is prohibited.

Sl.No	Local name	Common name	Scientific name
1.	Tsher-ngeon	Blue Poppy	<i>Maconopsis gakyidiana</i>

ཟུར་དེབ་༧(ཁ) ས་ གཞན་རིགས་སྣ་ཚུ་ཉེན་འབྲེན་དང་ཕྱིར་ཚོང་།

SCHEDULE IX 'B': Other Species for Import and Export

Plant species listed in Rule 425 of the Forest and Nature Conservation Rules and Regulations, 2017(Revised Schedule)

Sl. No.	Local name	Common name	Scientific name
1.	Agar wood	Eagle wood / Indian aloe wood	<i>Aquilaria malaccensis</i>
2	Pang-gen metog	-	<i>Gentiana crassuloides</i>
3	Snow down lily	-	<i>Lloydia yunnanensis</i>
4	Kirang-shing	Himalayan Yew	<i>Taxus baccata</i>
5	Bhreeng-gee re dza	Ginseng	<i>Panax pseudo ginseng</i>
6	Yartsaguenbob	Cordyceps	<i>Ophiocordyceps sinensis</i>

Totally banned for import

Import and raising of tree species listed below are totally banned in the country.

- (1) *Eucalyptus* spp.
- (2) *Thuja* spp.
- (3) *Populus* spp.
- (4) *Cupressus macrocarpa*
- (5) *Cryptomeria japonica*

ཟུར་དེབ་ ༡༠ བ་ ༖ ཡའི་གྲོ་སེནྱི་ལྷ་རི་ཡག་ལེན།
SCHEDULE X: Phytosanitary Certificate

From: Plant Protection Organization of		To: Plant Protection Organization(s) of	
I. DESCRIPTION OF CONSIGNMENT			
Name and address of exporter		Declared name and address of consignee	
Number and description of packages		Distinguishing marks	
Place of Origin	Declared means of conveyance	Declared point of entry	
Name of produce and quantity		Botanical name of plants	
<p>This is to certify that the plant and plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/ or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests</p>			
II. ADDITIONAL DECLARATION			
III. DISINFESTATION AND/ OR DISINFECTION TREATMENT			
Treatment Date:		Treatment:	
Chemical (Active Ingredients):		Duration a& Temperature:	
Concentration		Additional Information:	
Date Inspected		Name and Signature of Authorized Officer	
Date Issued			
Place of Issue			

རྒྱུ་འཕུལ་གྱི་ལཱ་ལ་མཁོ་སྤོང་གི་ལཱ་ལ་འཕུལ་གྱི་ལཱ་ལ་ལྷན་སྐྱེལ་གྱི་ལཱ་ལ་

SCHEDULE XI: Application for Issue of Phytosanitary Certificate

To,

I/We, the exporter/authorized agent of the exporter, herewith submit an application for inspection and certification for export of the goods described hereunder:

Name and address of Exporter : _____
Contact number : _____
Name and address of Consignee : _____
Commodity name (Common / Scientific) : _____
Quantity (Specify Unit) : _____
Description and number of packages : _____
Distinguishing marks (if any) : _____
Country of origin and place of loading : _____
Country of import and place of unloading : _____
Means of conveyance : _____
Departure date : _____
Date and place of inspection desired : _____
Import permits number (if any) : _____
Additional declaration / treatment if any : _____
Purpose of export : _____

1. I/We the exporter/ authorized agent of the exporter declare that the information furnished in this form, to the best of our knowledge and belief, is true, correct and complete in every respect.
2. I/We shall carry out the instructions given by the Plant Quarantine Officials of the QCRS in connection with inspection/ fumigation/ treatment and issue of Phytosanitary Certificate.
3. I/We shall provide any relevant information and related documents connected with export of consignment and issue of Phytosanitary Certificate.

Date: _____

Place: _____

_____
Signature of exporter
(Seal)

ཟུར་དབ་ཉལ ས་ ༖ སའི་གྲོ་སེནྱི་གྲ་རི་ལག་ཁྱེར་དོན་གྱི་འབྲེལ་གྲགས།

SCHEDULE XII: Inspection Form for Phytosanitary Certificate

1. Application number :		2. Date of Inspection :		
3. No. of samples drawn :		4. Total sample size :		
5. Samples drawn by :		6. Samples inspected by :		
7. Method of Inspection & Testing				
☐ Visual	☐ Grow out	☐ Blotter		
☐ Washing/Extraction	☐ Fluorocopy	☐ Agar Plating		
☐ Indexing/Bioassay	☐ Serology (e.g. ELISA)	☐ Light Microscopy		
☐ Electron Microscopy	☐ Molecular Biological Methods (e.g. probes)			
☐ Gel Electrophoresis	☐ Other (Specify) : _____			
8. Pest detected ☐ Yes ☐ No Comments:				
Pest Category	Scientific name of pest	Level of infestation	Live/Dead	Risk category
☐ Insect ☐ Mite ☐ Fungi ☐ Bacteria ☐ Virus ☐ Nematode ☐ Weed		☐ High ☐ Medium ☐ Low	☐ Dead ☐ Live	☐ Quarantine Pest (QP) ☐ Regulated Non-Quarantine Pest (RNQP) ☐ Non Quarantine Pest (NQP) ☐ Unknown
9. Quarantine/Regulated Non-Quarantine Pest ☐ Yes ☐ No			10. Treatment possible ☐ Yes ☐ No Comments :	
11. Laboratory analysis required ☐ Yes ☐ No Comments :			12. Phytosanitary measures ☐ Yes ☐ No Comments :	

13. Treatment	
☐ Chemical	
a. Chemical	
b. Treatment	☐ Fumigation ☐ Spray ☐ Treatment ☐ Other (Specify)
c. Concentration	
d. Duration & Temperature	
e. Treated by	
f. Additional Information	
☐ Irradiation ☐ Hot water ☐ Dry heat ☐ Vapour heat ☐ Cold treatment	
Date :	Signature :
Place of Inspection :	Name :

རྒྱུ་དབྱེས་ ༡༣ བ་ : བཞུགས་རྒྱལ་ཁབ་འབྲུ་ལས་སྤྱི་ཤིང་ཐོན་སྐྱེད་ནང་འབྲེན་འབབ་དེ་གི་སུ་གཤམ་དམ་མཁོ།

SCHEDULE XIII: Restriction on Import of Plant Products from Other Countries

Sl. No.	Common name	Genera or species	Countries	Conditions for Import
1.	Coffee beans	Coffea	Sri Lanka, Africa, South America, Central America and Caribbean	1. Phytosanitary Certificate of freedom from coffee berry borer (<i>Hypothenemus hampei</i>)
2.	Cotton	Gossypium	America and West Indies	Subject to mandatory treatment
3.	Paddy/ Rice	Oryza	All counties	For consumption purpose, certification of freedom from Granary weevil (<i>Sitophilus granarius</i>)
4.	Wheat	Triticum	All counties	For consumption purpose, certification of freedom from ergot (<i>Claviceps purpurea</i>), Dwarf bunt (<i>Tilletia contraversa</i>), Karnal bunt (<i>Tilletia indica</i>), Granary weevil (<i>Sitophilus granarius</i>)

རྒྱུ་དབྱེས་ ༡༤ བ་ : འཇུགས་རྒྱུ་དབྱེས།

SCHEDULE XIV: Schedule of Fees

(A)	Issue of import permit	Nu. 300/- (commercial); Nu. 100 (personal)
(B)	Issue of Phytosanitary certificate	Nu. 300/- (commercial); Nu 100 (personal)
(C)	Export Certificate	Nu. 300/-
(D)	In-country Movement Permit	Nu. 20/-
(E)	Inspection of seed for import/ export	Nu. 20/- per sample
(F)	Inspection of plant for import/ export	Nu. 2/- per plant
(G)	Growth in post-entry quarantine station	Nu. 5/- per plant
(H)	Treatment	Actual cost of chemical + handling charges to be borne by the trader or defaulter
(I)	Destruction	Actual cost of fuel + handling charges to be borne by the trader or defaulter

ཟུར་དེབ་ ༡༥ པ་ མ ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྤོང་གི་རྒྱ་ཆ་ཚུའི་ཡང་ཆགས།

- (༡) ཨིལ་བུམ་ཤིང་སྐབ་ཤོག་ཤོག་གི་བཟོ་ཡོད་པའི་ ཤིང་ལས་བརྟེན་པའི་དོ་སྤོང་གི་རྒྱ་ཆ་
(སྐྱུག་ཚད་མི་ལི་མི་ཏར་ ༤ ཡང་ན་ དེ་ལས་ཉུང་མ།)
- (༢) ཨིལ་པོར་བཟོ་སྦྱར་འབད་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་རྒྱ་ཆ་ལས་བཟོ་ཡོད་པའི་ཤིང་ལས་བརྟེན་
པའི་དོ་སྤོང་དེ་ཡང་ སྤྱིན་ཚ་རྫོང་ ཡང་ན་ ཞེབ་ཤུགས་ ཡང་ན་ དེ་རྩུ་མཉམ་སྦྲེམ་
ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་གསར་པ་བཟོ་ཡོད་པའི་སྐྱུར་ལེབ་ཤིང་ཕྱེ་གི་ བཟོ་བའི་སྐྱུར་ལེབ་
ཤིང་གུམ་གྱི་བཟོ་བའི་སྐྱུར་ལེབ་ ཡང་ན་ ལ་འབྱར་སྐབ་ལེབ་བཟུམ་རྒྱ།
- (༣) བཟོ་སྐྱུན་འབད་སྐབས་རྫོང་བཏགས་ཡོད་པའི་ཆང་མི་འན་དང་ཆང་རར་གྱི་ཚོམ་རྒྱ།
- (༤) ཆང་མི་འན་ ཏམ་ལུ་བྱིལ་དུམ་ དེ་ལས་ གཞན་ཉེར་སྦྱོང་མཁོ་ཆས་ཚུའི་སྦྱོམ་རྒྱ་
གཞོན་འབུལ་མེད་པ་སྟེ་བཟོ་སྦྱོར་ ཡང་ན་ བཟོ་སྐྱུན་འབད་ཡོད་མི།
- (༥) ཤིང་ཕྱེ་ ཤིང་གི་ཞོག་ཀོ་དང་ ཤིང་ཐག་པ་ དེ་ལས་ ཤིང་གི་ཆ་ཤས་རྒྱ་ དོ་བཀལ་
མི་སྐྱུམ་འཁོར་དང་ དོ་སྦྱོམ་རྒྱ་ལུ་གཏན་འཇགས་སྐྱུག་ཡོད་མི།

SCHEDULE XV: Exemption for Wood Packaging Materials

- (1) Wood packaging material made entirely from thin wood (6 mm or less in thickness);
- (2) Wood packaging made wholly of processed wood material, such as plywood, particle board, oriented strand board or veneer that has been created using glue, heat or pressure, or a combination thereof;
- (3) Barrels for wine and spirit that have been heated during manufacture;
- (4) Boxes for wine, cigars and other commodities made from wood that has been processed; and/or manufactured in a way that renders it free of pests;
- (5) Sawdust, wood shavings and wood wool; and wood components permanently attached to freight vehicles and containers.

**བྱུང་དེབ་ ༡༤ པ་ ༖ ཤིང་ལས་བཞེན་པའི་དོ་སྤོང་གི་རྒྱ་ཆ་ཚུ་འཕོ་བཏང་ནི་གི་
ཐབས་ལམ།**

- (༡) མེར་བསྐྱོད་ནི་གཤམ་སྲིད་གནང་བ་བྱིན་ཡོད་ཆོ།
- (༢) ཚ་འཛོག་འབད་ཡོད་པའི་ས་གནས་ལུ་ གཏིང་རིང་མོ་མི་ཏར་^༢ གི་སའི་འོག་བཙུགས་ནི།
- (༣) ཚ་གྲུང་བཀལ་ཡོད་པའི་གཞོད་འབུམ་ཚུ་ལུ་ ཕན་ལུ་ཡོད་པ་སྟེ་དོས་ལེན་འབད་ཡོད་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་གང་རུང་ཅིག།
- (༤) ཕྱིར་ཚོང་འཐབ་མི་རྒྱལ་ཁབ་ལུ་སྐྱེལ་འབྲེན་འབད་ནི་ གཤམ་སྲིད་འོས་འབབ་མཐོང་ཆོ།

SCHEDULE XVI: Disposal Methods of Wood Packaging Materials

- (1) Incineration, if permitted
- (2) Deep burial of 2 meters at the approved sites process
- (3) Any other methods approved as effective for the pests of concern or
- (4) Transport to the exporting country, if appropriate.

ཟུར་དེབ་ ༡༧ པ་ ༖ ས་འཕོ་བཏང་ནི་གི་ཐབས་ལམ།

- (༡) ཟུར་བརྟག་ས་ཁོངས་ནང་འཁོད་ལུ་ར་ སྲོ་གིང་འདི་ལས་ ས་ཚུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
སླེ་འཕྲུག་གཏང་དགོ།
- (༢) ས་འདི་ འོས་ལྷན་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ ནད་འབྱུང་གསལ་དུ་སྐྱོད་བཞག་འབད་
ནི་ཚུ་འབད་དགོ།
- (༣) ས་འདི་ ས་དོང་ནང་ ཚུལ་དང་མཐུན་མ་སླེ་བཅུགས་དགོ།

SCHEDULE XVII: Disposal Methods of Soil

- (1) Soil should be completely removed from the plant within the quarantine premises.
- (2) Soil should be sterilized/treated with appropriate methods.
- (3) Soil should be properly buried in the pit.